

noć MUZEJA 2012.

Danas

subota - nedelja, 19 - 20. maj 2012.

u 65
gradova
u Srbiji

Aleksinac
Apatin
Arandelovac
Bačka Palanka
Bačka Topola
Bački Petrovac
Bečej
Bela Crkva
Beograd
Bor
Čačak
Čerević
Čurug
Donji Milanovac
Donji Tavankut
Gornji Milanovac
Indija
Irig
Jagodina
Kikinda
Kladovo
Knjaževac
Koceljeva
Kosjerić
Koštunići
Kovačica
Kragujevac
Kraljevo
Kruševac
Lazarevac
Leskovac
Loznica
Niš
Novi Banovci
Novi Bečej
Novi Pazar
Novi Sad
Obrenovac
Odžaci
Pančevo
Paraćin
Petrovac na Mlavi
Požarevac
Požega
Priboj
Prokuplje
Šabac
Smederevska Palanka
Smederevo
Sokobanja
Sombor
Sremska Mitrovica
Srpska Crnja
Subotica
Svilajnac
Temerin
Titel
Trstenik
Užice
Valjevo
Veliko Gradište
Vranje
Vrbas
Vršac
Zrenjanin

Foto: Miroslav Dragović

Dan i noć tokom meseca muzeja

Inicijativa za Noć muzeja potekla je od Ministarstva kulture i komunikacija Francuske, a njena poenta sastojala se u tome da se tokom jednog dana u proleću vrata svih muzeja u zemlji besplatno otvore za posetioce. Manifestacija je dobila ime Muzejsko proleće i uspela već od 2001. godine da okupi 39 zemalja potpisnica kulturne povelje Saveta Evrope. Ključni preokret u oblikovanju ove smotre nastao je kad je njeno vreme održavanja preusmereno s dnevnog na noćni termin, što je mlađa publika prihvatila s oduševljenjem. Koncept manifestacije građen je na interaktivni i zabavan način, odnosno, tako da podstakne publiku na druže-

nje, ali i s potencijalom da njene većinom pasivne posmatračke, preobradi u aktivne učesnike. Nakon tri godine organizacije Evropske noći muzeja, ocenjeno je da je plan uspeo, te da je smotra zaživela kao prilika gde se šira publika kroz muzejske kolekcije upoznaje sa zajedničkom baštinom. Postao je to i model da se mobilišu muzeji i posetioći, a tako doprinese izgradnji evropske kulture. Veoma brzo Noć muzeja podstakla je mnoge evropske muzeje da otvore, u isto vreme, svoja vrata u jednoj večeri tokom maja meseca. Kao datum održavanja određena je subota najbliža 18. maju, Međunarodnom danu muzeja koji je ustanovio ICOM. Ove dve manifestacije se time dopu-

njuju i obeležavaju mesec maj kao mesec muzeja u Evropi, uz druge značajne smotre kao što je Museum at Night Week-End u Velikoj Britaniji. Postoje i izvori koji kažu da je prva varijanta Noći muzeja nastala u Berlinu 1997, te da je njen tvorac Volf Kunet. Doduše, manifestacija se zvala Duga noć muzeja (Der Lange Nacht der Musse), ali je koncept sličan. Sankt Peterburg, takođe, ima svoj Festival *Bele noći*, čiji je naziv potekao od istoimenog prirodnog fenomena. Varijacije na istu temu su brojne, tek beogradska Noć muzeja preuzela je evropski model i započela svoju karijeru 2004. godine, na svega pet lokacija. Danas se ova manifestacija održava širom Srbije. ■

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **UŽICE, KOSJERIĆ, POŽEGA:** Tokom manifestacije Noć muzeja, u Narodnom muzeju Užice biće u 18 sati otvorena izložba *Prvi voz u užičkom kraju*, kojem će biti obeleženo sto godina od dolaska prvog voza u Užice. Biće izloženi različiti predmeti, fotografije, dokumenta, makete, knjige, brošure, novine i drugi prateći materijal koji prikazuje razvoj železnice u užičkom kraju od 1912, kada je prvi voz stigao u Užice, do početka Prvog svetskog rata.

Pored ove izložbe, publika će moći da pogleda i postavku u podrumu te ustanove *Užička likovna scena 1985-2012*, a biće otvorene i stalne muzejske postavke - *Užice, nastanak i razvoj*, *Partizanska fabrika oružja i municije 1941*, Legat slikara Mihaila Milovanovića, Lapidarijum antičkih spomenika, Gradska kuća u Užicu u 19. i početkom 20. veka u Jokanovića kući, Stara hidrocentrala Pod Gradom, Spomen-kompleks Kadinjača. U Gradskoj galeriji ljubitelji likovne umetnosti mogu da posete izložbu ulja na platnu i crteža trojice umetnika iz Crne Gore - Naoda Zorića, Ljubomira Popadića i Miomira Miša Vemića.

U Istoriskom arhivu postavka *Spomen na trg*, autora Željka Markovića, koja podseća na izgradnju Trga partizana u tom gradu, 1961, kada je otkriven i spomenik Josipu Brozu Titu, a koji je sa tog mesta uklonjen trideset godina kasnije. Izložbu čini 65 panoa, sa crno-belim fotografijama i dokumentima. Biće prikazan i film *Prvi građanin male varoši*, koji je snimljen u Užicu, 1961. godine, u vreme izgradnje Trga. Režiser filma je Puriša Đorđević, igraju Rade Marković, Jelena Žigon i Ljuba Tadić.

U Gradskoj galeriji Požega, od 20 sati najavljena je izložba *You are an idiot. Please act accordingly*, čiji je autor beogradski dizajner Slavimir Stojanović Futro, a uz nagradne igre za posetioce, nastupice i DJ Sin do ponoći. U Domu kulture u Kosjeriću biće *Izložba 3D fotografije*, koju čini više od trista 3D fotografija, autora Dragutina Dragana Petrovića iz Šapca.

♦ **ČAČAK:** U Domu kulture Čačak biće otvoren *Dvadeset šesti prolećni anale* i izložba plakata, koji nosi naziv *Posle komunikacije*, kada će se predstaviti umetnici Igor Veljković, Aleksandar Dimitrijević, Perica Donkov, Nataša Kokić, Miron Mutaović, Uroša Pavlović, Slavimir Stojanović Futro, Igumanija Efimija (Jasna) Toplolski, Selman Trtovac, Ivan Petrović, Mihailo Vasiljević i novosadski Tim Artklinike.

U gornjem holu biće izloženi plakati nemačkog umetnika Klaus Šteka - *Ništa još nismo uradili*, koja je posvećena zaštiti životne sredine. Pored toga, na srednjem holu, biće priređena izložba pozorišnih plakata *I ja volim pozorište*, kao i projekcija snimaka pozorišnih predstava.

U Gradskoj biblioteci, Vladislav Petković Dis" najavljena je izložba *Nevidljive knjige i nasleđe*, koju čine stara i retka izdanja iz fonda te biblioteke, a biće prikazani i najstariji video zapisi o Čačku. Za nove članove, biblioteka će ponuditi popust od 50 odsto.

U Galeriji „Nadežda Petrović“ publika će moći da pogleda samostalnu izložbu Ane Krstić pod nazivom *Mi ne možemo sada stati*, a biće organizovana i origami radionica. U Galeriji Risim najavljena je interaktivna radionica Digitalna obrada slike i prezentacija Dizajn studija Trigon, dok će u Rimskim temama biti radionica mozaika *Peti element mozaik*).

U Međuopštinskom istorijskom arhivu priređice izložbu dokumenata i fotografija *Prvi građanin varoši Čačka - predsednici opštine 1839-1914*. U Narodnim muzeju izložba *Geodezija - zašto, kako, čime*, postavka Muzeja nauke i tehnike Beograd, kao i stalna postavka u Konaku gospodar Jovana Obrenovića. Na platou ispred knjižare Službeni glasnik najavljena je promocija edicije *Muzeji sveta*.

Udruženje za promociju kulture *Krug kulture*, u izložbenom centru Full Art, nudi postavku slika i crteža Zorana Mladenovića Kize i Marka Markovića, kao i postavku *Naivna marginalna umetnost Srbije* - izložba slika i skulptura iz zbirke Muzeja naivne i marginalne umetnosti u Jagodini.

U Kulturnom centru „Lift“ planirana je izložba fotografija i tekstova o Čačku pod nazivom *Da li ste znali...*, a organizovana šetnja kreće ispred tog centra, dok će zanimljive priče o Čačku govoriti Ljubiša Čirković.

Učenići OŠ „Filip Filipović“, na gradskom trgu kod fontane, podsetiče svoje sugrađane na igru i pozvati ih da im se pridruže u igranju gotovo zaboravljenih igara pod nazivom *Ne zaboravi da se igraš*. U Gimnaziji publika će moći da pogleda stalnu postavku istorije škole i grada, kao i Spomen ploče i orden Svetog Save.

♦ **ARANDELOVAC:** U Narodnoj biblioteci „Sveti Sava“ biće organizovana izložba haljina od recikliranih i/ili prirodnih materijala Dušana Milovanovića iz Arandelovca. On je tokom 2011. napravio nekoliko kartonskih haljina koje su presvlačene različitim materijalima u skladu sa godišnjim dobom: lišće, novinski papir, lim od limenki sokova. Materijali su reciklirane sirovine pa se tako šalje poruka o očuvanju prirode. Istovremeno, u Narodnom muzeju biće otvorena izložba *Kostim u 19. veku. Izložba Muzeja grada Beograda*, uz koju će biti organizovane i radionice za decu, prezentacija razvoja abađžijskog i terzijskog zanata na ovim prostorima i prezentacija rezultata mesečne radionice *Lude šezdesete*, kroz muzičko-scenski performans.

♦ **BAČKA PALANKA:** U Narodnom muzeju, tokom Noći muzeja, Kulturni centar organizuje nekoliko događaja. To su izložba iz fundusa muzeja *Radio aparati*, izložba slika Miladina Zorića, koncert domaćih bendova u dvorištu muzeja, pozorišna predstava *Smrt Uroša Petoga*, koju je pripremila škola glume Kulturnog centra, kao i predstavljanje knjige pesnika Miroslava Nikolića, kroz izložbu pesama pod nazivom *Danas, juče, sutra*, sa fotografijama Miroslava Markovića u Gradskoj galeriji.

Kragujevac

Peti put od 18 do 2 sata posle ponoći, besplatno na svim lokacijama

Noć muzeja koja se u Kragujevcu organizuje peti put zaredom, nikad nije bila kvalitetnija ni obimnija. Centar Šumadije će se predstaviti sa 40 programa na 25 lokacija, odnosno na dve više nego prošle godine, od kojih je čak 11 novih u okviru sedam prostornih celina.

Prema najavi organizatora, Noć muzeja u Kragujevcu će simbolično početi u Kneževom arsenalu, u kojem je lociran muzej Stara livnica i gde će Kragujevčani moći da vide dela prvog srpskog litografa i jednog od prvih fotografa Atanasija Jovanovića. Dela prvog majstora fotografije u Srbiji pribavljena su iz beogradskog Vojnog muzeja zahvaljujući dugogodišnjoj saradnji tog i muzeja Stara livnica, koji pripada Zastavnoj Fabriki oružja. Posetioći će u muzeju Stara livnica moći da razgledaju i stalnu muzejsku postavku koja prati razvoj ne samo kragujevačke vojne fabrike, već i srpske industrije i privrede od polovine 19. veka na ovamo.

Jedan od najznačajnijih događaja u Noći muzeja najavljuje Spomen-muzej „21. oktobar“ u Šumarićama. Taj muzej je, naime, spe-

moći da vide retka izdanja knjiga Ive Andrića i Miloša Crnjanskog, zatim stare i zakonom zaštićene knjige štampane od 1867, te retka izdanja minijaturne knjige, kao i periodiku - nulte i prve brojeve.

U pešačkoj zoni u Ulici Branka Radičevića, Kragujevčani će u Noći muzeja moći da posete Foto-studio - Šumadinci, gde će moći da se fotografišu sa predmetima koji čine šumadijsku ikonografiju, odnosno sa šajkačama, šubarama, anterijom, opancima i ostalim delovima stare šumadijske narodne nošnje. Bogat program pripremaju i ovdašnje galerije. Tako galerija Mostovi Balkana koja pripada Spomen muzeju „21. oktobar“ organizuje izložbu pod nazivom *Tokovi srpskog crteža*. Na ovoj reprezentativnoj izložbi biće izloženi radovi 12 najeminentnijih umetnika srpske likovne umetnosti 20. i 21. veka, među kojima su Mića Popović, Petar Lubarda, Ivan Tabaković, Ljubomir Popović, Leonid Šejka, Vlada Veličković i drugi. Galerija „Rima“ priređuje izložbu umetnika čija dela retko mogu da se vide uživo u Kragujevcu. Radi se o izložbi Aleksandra Cvetkovića, koji više od tri decenije zauzima značajno mesto na domaćoj likovnoj sceni.

Program za Noć muzeja u Kragujevcu pri-

Foto-dokumentarna izložba koja se odnosi na period vladavine kneza Pavla Karađorđevića

cijalno za ovogodišnju Noć muzeja pripremio foto-dokumentarnu izložbu koja se odnosi na period vladavine kneza Pavla Karađorđevića. Pored fotografija i dokumenata biće prikazan i dokumentarni film o knezu namesniku.

Aleksandarić Daga

U Istoriskom arhivu Šumadije biće organizovana izložba pod nazivom *Aleksandar i Dragaga*. Reč je o postavci koju čine dokumenti do sad neobjavljeni u javnosti, a koji se odnose na kralja Aleksandra Obrenovića i Dragu Mašin. U Narodnoj biblioteci „Vuk Karadžić“ zakazana je izložba starih i retkih knjiga. Posetioći će

za potrebe nastave budućih lekara. Posetioći će na Medicinskom fakultetu moći da vide i stare mikroskope, stetoskope i druga učila.

Pored ovoga, Noć muzeja u Kragujevcu biće organizovana i u Domu omladine, Prirodno-matematičkom fakultetu i na brojnim drugim lokacijama. ■

Niš

Šesti put od 18 do 2 sata posle ponoći, besplatno na svim lokacijama

Pedesetak različitih programa na 32 lokacije biće izvedeno tokom ovogodišnje Noći muzeja u Nišu. Organizator manifestacije, na kojoj će biti izložbi, koncerata ili predstava, ali i zatvaranja ulica u ime umetnosti, biće centralna gradska opština Medijana, a „izvođači noćnih radova“ su gradske ustanove kulture, pre svega Narodni muzej.

Dragoslav Ćirković (na fotografiji), predsednik gradske opštine Medijana, koja Noć muzeja organizuje treću godinu zaredom, očekuje da ovogodišnju manifestaciju poseti više Nišlija nego ranije. Prema nekim projekcijama, kroz Noć muzeja 2012. trebalo bi da prođe oko 30.000 ljudi. Ovom kulturnom izazovu prošle godine nije odolelo oko 20.000 Nišlija.

„Činjenica je da smo Noć muzeja počeli sa deset lokacija u gradu, a da sada imamo najrazličitije programe na 32. Po broju lokacija nalazimo se odmah iza Beograda, a uspešno „napadamo“ i Novi Sad. I takva činjenica govori da se Niš kulturno probudio i odgovorio zadatku da bude kulturna prestonica juga zemlje, a i jedna od takvih prestonica Srbije - smatra Ćirković.

Direktor NM Slaviša Popović, pak, kaže da je u centru Noći muzeja uvek i pre svega Beograd, a ne unutrašnjost Srbije, kao i da je ove godine manifestacija „malo kasnila“, a za nju izdvojeno manje novca. Niš nije dobio „ni dinar“ od resornog ministarstva, tako da će „Noć“ finansijski pokriti NM i opština Medijana. Biće to još jedna prilika za „improvizaciju“ i „snalaženje“, kaže Popović.

Prošle godine je kroz manifestacije i objekte koji pripadaju NM prošlo oko 10.500 posetilaca. Ove godine jedna od najatraktivnijih lokacija za Nišlije biće Davidova ulica, ispred Sinagoge, u kojoj će se održati *Promenada*, koju NM organizuje zajedno sa Studentskim kulturnim centrom. Kroz scenografiju, kostime i atmosferu ulica će od 19 do 22 sata „postati“ Niš iz vremena Stevana Sremca. Istovremeno, unutar Sinagoge biće priređena izložba *Stevan Sremac - akademik*, u saradnji niskog muzeja i Muzeja NP Beograd.

Narodni muzej će tokom Noći muzeja predstaviti i postavku *Arheološko blago Niša od neolita do srednjeg veka*. U Logoru Crveni krst u 18 sati počće multimedijalna izložba fotografija *Prejake reči*, koju NM suorganizuje sa Centrom za razvoj civilnih resursa (CRCR) i Centrom lokalne demokratije (LDA). Za posetioce će biti otvorena i Čele kula, jedinstveni spomenik na svetu, sazidan od ljudskih lobanja, nakon srpsko-turske bitke na brdu Čegar kod Niša 1809. Vojvoda Stevan Sindelić je tada, uvidevši da neće moći da se suprotstavi brojnijim Turcima, digao brdo sa obe vojske u vazduh, a Huršid paša, turski zapovednik Niša, naložio je izgradnju ovakvog spomenika „u znak odmazde“. U Čele kulu uzidane su 952 lobanje poginulih srpskih ustanika, od kojih je danas ostalo 58.

„Noćobdije“ će imati i sasvim drugačiju (i ovojremenu)

ponudu, pre svega kroz niz izložbenih postavki. U Galeriji DIN Filip Moris moći će da pogledaju izložbu *Mladi 2012*, na kojoj su predstavljena 64 najbolja rada sa sedmog nacionalnog konkursa mladih umetnika, koji organizuje Niš art fondacija (NAF) uz finansijsku podršku kompanije Filip Moris. NAF je i organizator izložbe fotografija *Sosa + Kiki = fotografija* auto-

ra Ivana Hadži Zdravkovića i Zorana Radosa vljevića, u Galeriji „Srbija“. Retrospektivna izložba slika Veljka Miljkovića biće priređena u Galeriji Art55. U muzičkom delu izložbe posetioći će čuti kombinaciju džez i etno muzike u izvođenju *Žar Band*. Izložbeni paviljon u Tvrdavi je „lokacija“ za izložbu crteža Jelene Šalinić iz ciklusa *Koridori*. U

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **ZRENJANIN:**
1. *Narodni muzej Zrenjanin*
IZLOŽBA *Tesla iz drugog ugla* iz beogradskog Muzeja Nikole Tesle (autorka postavke Ivana Zorić, kustoskinja u MNT); IZLOŽBA *Ideologije i ideali. Prilozi istraživanju arhitekture 20. veka u Vojvodini* iz novosadskog Muzeja savremene umetnosti Vojvodine, u Malom salonu od 20 sati; INSTALACIJA *Da li ih čujete? (Zvučna ogledala)* autora Miše Rogana i koautora Dušana Marinkovića, na Platou ispred NMZ od 20 sati; IZLAGANJE kino-projektora *Iskra* (Kranj) iz bioskopa „Kristal“ zgrade Sečerane i filmskih plakata (poklon bioskopa „Cinema“) - autori Dušan Marinković (kustos) i Mileva Šijaković (viša kustoskinja), Hodnik na prvom spratu; ORIGINALNA glasačka kutija koja je bila u upotrebi u ondašnjoj Jugoslaviji od 1945. do sredine 50-ih godina (pored kutije biće izložene i originalne gume glasačke kuglice) - autor postavke Vidak Vuković (viši kustos-istoričar), Hodnik na drugom spratu; JAVNI čas o modernoj umetnosti u književnosti i slikarstvu (učenići III razreda Zrenjaninske gimnazije), Dvorana klasične umetnosti od 23 sati; KONCERT (harfa i klavir), Dvorana klasične umetnosti od 21 sati; KONCERT poznatih melodija (Džupe Verdi, Eduardo di Kapua, Andrea Boćeli... nastupaju sopran Mirjana Mladenović i tenor Ondrej Goda uz klavirsku pratnju Tijane Cerović), Dvorana klasične umetnosti od 22 sati; KONCERT *Hurricane Brothers*, Amfiteatar od 23 sati; KONCERT gudačkog kvarteta studenata master studija Akademije umetnosti Novi Sad u klasi Aleksandre Krčmar, Dvorana klasične umetnosti u ponoć; ARHEOLOŠKA radionica (tema nakit iz arheološke zbirke NMZ) od 18 do 21 sati; *SVITAC u Noći muzeja* (igranka pod maskama za najmlađe) od 18 do 20 sati; LIKOVNA radionica u amfiteatru (slikanje na panoima) od 19 do 21 sati;

2. *Savremena galerija Zrenjanin*
IZLOŽBA *Zlatno doba: 1956-1962* - 18 slika značajnijih srpskih umetnika (Milan Konjović, Boško Petrović, Milan Kerac, Stevan Maksimović, Ivan Radović, Jovan Bijelić, Aleksandar Luković, Miodrag B. Protić, Lazar Vozarević, Zoran Petrović...) iz fonda SGZ nastale u Umetničkoj koloniji Ečka;
3. *Kulturni centar Zrenjanin*
IZLOŽBA fotografija *Podvodni svet* (autor Ljubomir Kovačević); KONCERT u Velikoj sali od 19.30 sati: *Oratorijum* G. F. Hendl *Mesija* (dirigent Fritschi Beat, solisti Ruska Ivana - sopran, Gmeinder Martina - alt, Erlend Tvinnerheim - tenor i Philipp Scherer - bas. U saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za kulturu i javno informisanje i Internacionalnim muzičkim centrom Zrenjanin; VEĆE eksperimentalne muzike od 21 sati (Mista DR LJ, Trio eksperimentale, Duo fantastiko, DJ Segregator X);
4. *Istorijski arhiv Zrenjanina*
IZLOŽBA povelja i privilegija *Iz carskog grada Beča - Velikom Bečkerekul*;
5. *Narodno pozorište „Toša Jovanović“*
LUTKARSKA radionica *marioneta*, Kamerna scena „Todor Manojlović“ od 18 sati; JUBILARNO 50. izvođenje predstave *Heroj nacije* Ivana M. Lalića u režiji Egona Savina, Dramska scena od 20 sati;
6. *Gradska narodna biblioteka „Žarko Zrenjanin“*
MAJSKI sajam knjiga u Klubu knjige;
7. *Arhiv fotografije*
EX-POZICIJE - kadrovi grada iz nekog prošlog vremena (na lokacijama Trg slobode, Trg dr Zorana Đinđića, enterijer ateljea fotografa Ištvana Oldala, sada izložbeni salon Istorijskog arhiva);
8. *BID*
PROJEKCIJA starih fotografija iz arhiva foto-kino kluba „Mladost“ iz Aradca, na zidu zgrade gde je kafé N&N, ali na strani prema zgradi vodoatomja;
9. *UG Lavli Džavli*
IZLOŽBA *Skupina*, street art i grafički dizajn;
10. *Muzej destrukcije, Umetnička asocijacija Zrenjanin i Paor*
PERFORMANS *Bela soba* Bojana Dakića od 21 sati; RETROSPEKTIVA filmova, spotova i video zapisa iz Pinove Vile (2002-2012) od 21.30 sati.

♦ **BAČKA TOPOLA:** *Vekovi keramike* naziv je izložbene postavke koju su za bačkotopolsku Noć muzeja pripremili arheolozi Gradskog muzeja Subotice, Peter Ric i Agneš Sekereš. Izložbom su obuhvaćeni nalazi iz perioda praistorije do srednjeg veka. Biće propraćena muzejsko-pedagoškom radionicom koja će posetioćima omogućiti kontakt sa glinom i predočiti načine njene obrade. Veće će biti upotunjeno muzikom.

♦ **PROKUPLJE:** Narodni muzej Toplice organizuje povodom, Noći muzeja, *Noć u Muzeju viđenu očima dece* u slici, reči i muzici (učestvuju osnovne škole iz Prokuplja i Muzička škola „Kornelije Stanković“). Predviđeni su i projekcija fotografija „Toplički ustanak 1917“ (projekcija fotografija), kao i predavanje kustosa-istoričara Darka Žarića „Pešađijsko oružje u Drugom svetskom ratu“.

Gradske igre i pesme u izvođenju KUD „Abrašević“ Prokuplje najavljene su za 20 sati (organizator je Dom kulture Prokuplje), a dva sata kasnije predstaviće se i profesori MŠ „Kornelije Stanković“.

Prezentacija arheološkinje Julke Kuzmanović Cvetković, studenta Stevana Perovića i učenika Gimnazije Marka Stankovića, *Priča o tvrđavi u Prokuplju* biće organizovan od 21 so 22 sata. Pozorišna predstava *Glumijada* Dramskog studija Gimnazije u Prokuplju biće izvedena između 23 i 24 sata. U ponoć će biti predstavljeni i *Pu-topisi* Sandre Petkovski. Poslednji sat Noći muzeja biće obeležen obilaskom postavki sa kustosima i vodičima.

Predavanje kustosa-istoričara Dragan Popovića, *Galerije u Srbiji i svetu* biće organizovano u Galeriji „Boža Ilić“. Obilazak Komplexa Hisar sa učiteljima i nastavnicima osnovnih škola iz Prokuplja, predviđeno je za period od 18 do 21 sati.

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **SOMBOR:** Najznačajniji događaj tokom somborske Noći muzeja biće izložba radova umetnika svetskog renomea, Miodraga Dade Đurića. Kulturni centar *Laza Kostić* u saradnji sa galerijom *Visconti Fine Art* iz Ljubljane priređuje ovu retrospektivnu izložbu, koja obuhvata 26 dela - crteže, grafike, kolaže. Izložbu će u 21 sat otvoriti Igor Jovanović, ambasador Crne Gore u Beogradu, a Somborci će postavku moći da razgledaju do 4. juna.

Ova manifestacija priređuje se u Gradskom muzeju deveti put, a za najmlađe posetioce predviđena je igra *U potrazi za muzejskim blagom*. Osim stalne postavke Gradski muzej u Somboru posetiocima će ponuditi, u saradnji sa *Nacionalnom geografijom Srbije*, izložbu fotografija svetskih fotografa na temu *Svet životinja*. Posetioci su pozvani da i sami izlože fotose na istu temu, a od 20 do 24 sata, na svaki sat, biće emitovan film po jednom od vrhunskih fotografa.

U Galeriji „Milan Konjović“ posetioci će moći da razgledaju 13. stalnu retrospektivnu izložbu dela Milana Konjovića, dopunjenu materijalima iz života porodice Konjović. Neka dela prvi put će biti izložena na uvid javnosti.

U zgradi *Preparandije* Pedagoškog fakulteta u Somboru, posetioci će ove noći moći da pogledaju retrospektivne umetničke zbirke somborskih slikara Save Stojkova, Pavla Blesića i Zorana Stošića Vranjskog.

♦ **NOVI PAZAR:** Ovogodišnja Noć muzeja u Novom Pazaru raspoređena je na četiri lokacije sa ukupno sedam aktivnosti. U Muzeju „Ras“, nosiocu svih aktivnosti, biće otvorena izložba *Mali format 2010* Udruženja likovnih umetnika Bosne i Hercegovine, na kojoj će se naći 60 radova autora različitih likovnih usmerenja. Na istom mestu ide i prezentacija - *Odruna do kape i čarape*. Posetioci će imati priliku da vide proces od prerade runa vune, pređenja, načina oblikovanja niti, pletenja i tkanja do finalnog proizvoda, ali i mogućnost da se oprobaju u tkanju i pređenju na razboju napravljenom samo za ovu manifestaciju.

Istorijskom arhivu „Ras“. Izložba pod nazivom *Trgovina i zanatstvo u Novom Pazaru na početku 20. veka* ima oko 200 eksponata - fotografije, dokumenta, zapisi i majstorska pisma vezani za obučare, kovače, krojače, poslastičare, kolare, pekare, sajčizije i frizere. Ekspoziti su iz privatnih kolekcija i arhiva „Ras“.

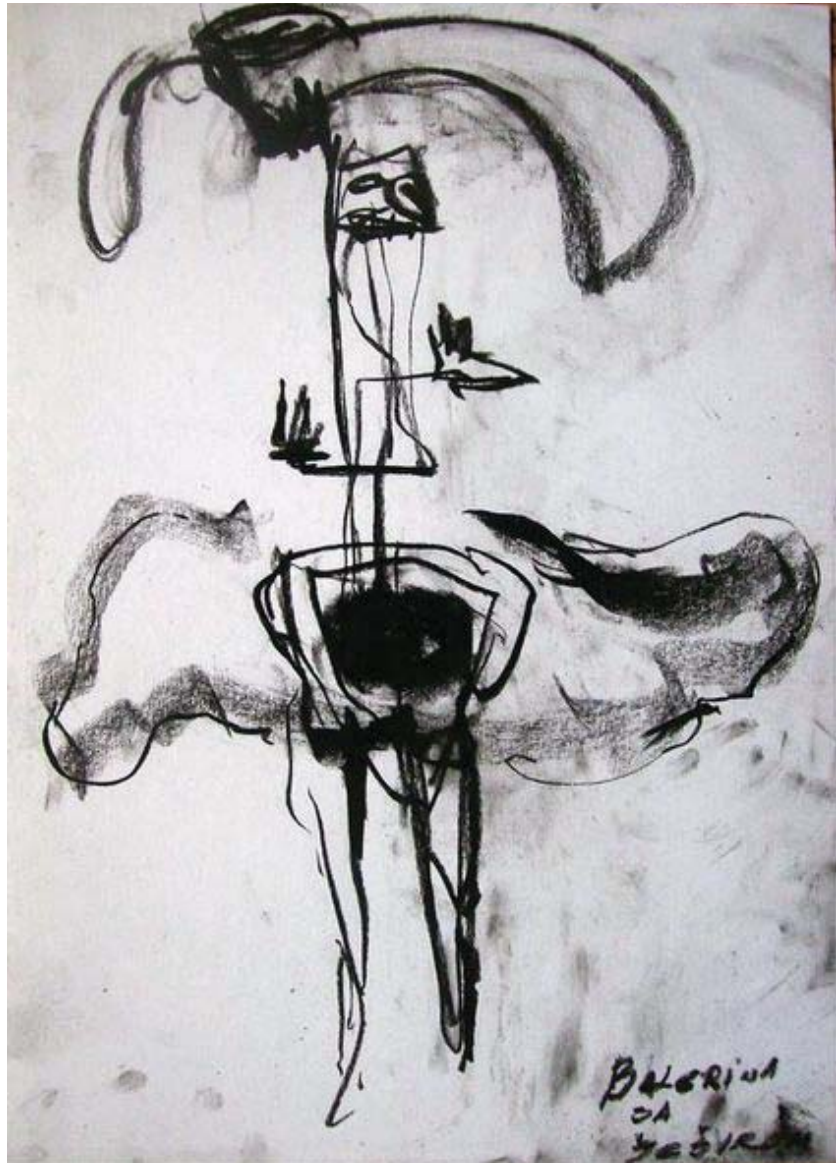
Ljubitelji pisane reči, Noć muzeja vodi u Narodnu biblioteku „Dositej Obradović“ gde će biti promovisana knjiga *S one strane ćutanja*, čiji je autor Novopazarac Zoran Jeremić.

♦ **IRIG:** U Srpskoj čitaonici u Irigu biće organizovane izložbe raznih slika i pravaca nastalih tokom 20 veka. *Slike Vase Eškićevića* je postavka originalnih platana ovog slikara nastalih u periodu od 1901. do 1922, dok je *170 godina Srpske čitaonice* postavka fotografija i faksimila dokumenata o istorijatu ove ustanove sa projekcije filmova. Biće prikazani i dokumentarni filmovi *Zastave i platna Vase Eškićevića* i *170 godina Srpske čitaonice* u Irigu.

♦ **KRALJEVO:** Brojni programi u znaku Ibra biće organizovani na ulicama Kraljeva. Na Trgu Sv. Save govoriće se o stanju Ibra danas, dok će na keju biti organizovan koncert pod nazivom *Stani, stani Ibra vodo*. Poetiku Ibra pratiće i stvaralaštvo članova Književnog kluba „Kraljevo“ inspirisano rekombom i akustični muzički program i izvođenje ljubavne poezije Kraljevačkog pozorišta.

♦ **KRUŠEVAC:** Izložba i scensko-muzički program biće organizovani u Kući Simića. Takođe, u Narodnom muzeju biće postavljene libade iz etnografske zbirke pod nazivom *Arheologija u slikama*.

♦ **LAZAREVAC:** Stalna postavka Legata Lepe Perović i Kolekcije srpske savremene umetnosti biće dostupna svim posetiocima u Noći muzeja. Donator najvećeg dela zbirke Moderne galerije je Lepa Perović, koja je sa suprugom Kočom Popovićem sakupljala umetnička dela, stvarajući bogatu kolekciju. Izložba fotografija autora Duška Korlata pokazaće odnos urbanog i ruralnog. Interaktivna instalacija *Ovo smo mi* predstavlja fotodokument jedne majske večeri. Publika treba da ponese svoju omiljenu fotografiju i postane deo instalacije, karika u lancu muzejsko-galerijskog rada. Na platou ispred Moderne galerije biće organizovan dečji likovni atelje na otvorenom *Budi i ti umetnik*. *Poetski džuboks* je poetsko-književno veče Društva slobođnih umetnika koje predstavlja drugačije čitanje i tumačenje poetsko-književnih formi.

Mladi niški umetnici u bioskopu Kupina

tom prostoru studenti Fakulteta umetnosti će i slikati i koncertirati na gitarama, a u 23 sata počeće koncert Dugačkog kvinteta *Niški solisti*. U tvrđavskom Salonu 77 organizovana je izložba slika Milene Tošić i Milana Ristića. Plato ispred Salona u 18 sati rezervisan je za projekat ekoloških radionica za decu predškolskog uzrasta

Zdrava Tvrđava IV pod nazivom *Mladi paleontolozi*, koji je posvećen dinosaurima. Mašani će praviti ove izumrle životinje iz perioda mezozoika recikliranjem starog papira, plastične ambalaže i žice.

Nišlije koje to budu želele moći će da budu portretisane u Izložbenom paviljonu u Tvrđavi „od ruke“ poznatog karikaturiste Saše Dimitrijevića. Za njih će u Tvrđavi biti otvoreni i ateljei Vladana Randelovića i Vukašina Stankovića, kao i Spomen soba Radomira Antića. U Galeriji Niškog kulturnog centra moći će da pogledaju *Izložbu crteža u boji* Novaka Novakovića, a u Galeriji Ramart slike iz fonda ove galerije. Stalnu postavku u Galeriji legata Branke Đorđević „dopunice“ poetsko veće glumca Mimija Pavlovića.

Ni u ovoj Noći muzeja neće izostati podsećanje da je rimski car Konstantin Veliki, politički tvorac *Milanskog edikta*, kojim je hrišćanstvo priznato za ravnopravnu religiju, rođen u ovom gradu. Sedamnaest vekova od donošenja *Milanskog edikta* hrišćanski svet će obeležiti 2013, a Niš bi trebalo da ima značajno

mesto u proslavi. Malo podsećanje na tu činjenicu biće i izložba *1700 godina Milanskog edikta*, u Galeriji kluba Akademija. Autori izložbe su Jugoslav Ocočki i Violeta Cvetkovska Ocočki. Gosti izložbe biće profesori niškog Fakulteta umetnosti.

Istorijski arhiv Niš (Tvrđava) će od 21 sat organizovati video prezentaciju *Car Konstantin - ime koje spaja*, kojom će se predstaviti sve institucije, organizacije, udruženja i klubove, koji su kroz istoriju i vreme nosili ime cara Konstantina. Takođe, Arhiv će imati i izložbu *Stara niška štampa 1886-1941*, na kojoj će biti predstavljeno šezdesetak listova, časopisa i revija koji su u Nišu izlazili od 1886. do početka Drugog svetskog rata.

Zanimljiv događaj biće, svakako, izložba *Neotkriveno blago Univerziteta u Nišu* u Univerzitetskoj biblioteci „Nikola Tesla“. Galerija Univerzitetske biblioteke prvi put će javno predstaviti deo bogate umetničke zbirke Univerziteta, koja sadrži veći broj slika koje su umetnici i do brotvoori poklanjali Univerzitetu od njegovog osnivanja 1965. do danas.

Narodna biblioteka „Stevan Sremac“ organizovaće izložbu fotografija i razglednica iz značajnog fonda biblioteke *Pokloni tvoj mi foto*,

Pozorište lutaka

potpiši sliku tu..., koju će na video bimu pratiti film. Nišlije će moći da donesu svoje crno-bele fotografije i zakače ih na veliki pano, a biće izloženi i radovi učenika Umetničke škole Niš inspirisani prošlošću *Retro na štafetu*. Sve će biti okončano muzičkim koncertom.

Pozorišta i bioskop „Kupina“, inače jedan od samo dva bioskopa u gradu, publici će pokloniti besplatnu predstavu ili film, ali i drugačije „događaje“. Narodno pozorište će u 18 sati, na Maloj sceni igrati predstavu *Isti-na* u režiji upravnice Biljane Vujović, a u 23.30, na platou ispred pozorišta, scenski spektakl *Sek-spirova moć - kreativna noć*, u režiji iste autorke. U Pozorištu lutaka u 18 sati počeće predstava *Mala princeza* u režiji Aleksandra Kanjevca. U bioskopu „Kupina“ u ponoć će moći da se vidi poljski film *U tami* reditelja Agnjeske Holanda. U tom prostoru biće otvorena i izložba mladih niških umetnika.

Moguće je da upravo mladi umetnici Niša budu najzanimljiviji deo ove „Noći“. Umetnička škola Niš zatvorice Prvomajsku ulicu, u kojoj se inače nalazi. Ulica će biti rezervisana za multime-

dijalni program u kojem će učestvovati mladi slikari, grafičari, dizajneri i muzičari. Gosti mladih Nišlija biće njihove kolege iz Umetničkog sveučilišta iz Sofije. Nešto malo dalje, u Školi mode i lepote, u 22 sata počeće pozorišni performans *Šek-spirov trenutak*, realizovan u saradnji sa studentima glume. U školi će biti priredene i izložbe maski i ručno radenih kostima od papira...

Njihove malo starije kolege, studenti Arhitektonskog odelca Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Nišu, organizovaće izložbu svojih reprezentativnih radova *Enterijer 2012*. Oko ponoći sve će začiniti koncertom niške grupe *Prinčevi Patroni*. Ni na drugim lokacijama neće manjkati „svirke“ i zabave. U Muzičkom klubu „Feedback“ biće, recimo, organizovana *Izložba retkih starih ploča*, koja će se okončati jedino moguće - žurkom. ■

Ulica slikara, grafičara, dizajnera i muzičara

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **BOR:** Noć muzeja u organizaciji Muzeja rudarstva i metalurgije u Boru odviđaće se kroz Memorijal Bratislava Petrovića, pozivnu izložbu na kojoj učestvuje 11 autora i na kojoj će sama publika glasanjem izabrati najbolji rad. Nagrada je samostalna izložba izabranog autora iduće godine, kazala je direktorka borskog muzeja Slađana Đurđeković Mirić. U Muzeju rudarstva i metalurgije u 19 sati, sat kasnije od otvaranja Memorijala Bratislava Petrovića, posetioce Noći muzeja u mini postavci, kroz neolit na borskom području, vodiće arheolog Igor Jovanović. U galeriji „Bakar“, ambijentu Majskog likovnog salona, Udruženje likovnih umetnika „Vane Živadinović“, u saradnji sa Školom za likovne talente Centra za kulturu Bor, organizuje grafičku radionicu koja podrazumeva izradu grafičkih predložaka i štampanje grafika. Početak radionice u 20 sati.

♦ **ALEKSINAC:** Noć muzeja u Aleksincu biće propraćena kroz dve izložbe. *Inspiration Picasso* u Zavičajnom muzeju predstavlja međunarodnu izložbu umetničkih dela inspirisanih stvaralaštvom Pabla Pikasa, dok će okviru izložbe stare i retke knjige iz fondova Zavičajnog muzeja i gradske biblioteke „Vuk Karadžić“ biti izložene originalne publikacije iz 19. i 20. veka i reprinti pojedinih značajnijih knjiga. Posetioci će se upoznati i sa kraćim pregledom istorije pismenosti Srba, a od 17 sati biće organizovani pesnički susreti u organizaciji književnog kluba „Velimir Rajić“.

♦ **ČEREVIĆ:** U Zavičajnom muzeju biće organizovana izložba *Bečari i Bečaruše*, koja će pratiti istoriju bečarenja. Kroz seriju fotografija i priča publika će moći da sazna kako su se naši stari nekad provodili, a utvrditi kako se to danas radi. *Od štapa i kanapa* radionica je u kojoj će svi zainteresovani moći da nauče kako da koristeći ništa stvore svašta. Od flaša spremnih za bacanje, čaša koje smetaju i traka koje skupljaju prašinu, biće napravljene vaze, pepeljare... koje će biti izložene u muzeju.

♦ **ČURUG:** Memorijalno društvo „Racija 1942“ organizuje u Muzeju žrtava racije izložbu fotografija o Čurškoj raciji 1942, promociju knjige Aleksandra Veljića *Slučaj Kepiro*, projekciju filma Ivane Miloradović *Ledni dani*, kao i pretraživanje memorijalnih spiskova žrtava racije. Istovremeno u spomen-vrtiću OŠ „Đura Jakšić“ posetioci će videti postavku *Obnova i restauracija čuruskog hrama Vaznesenja Gospodnjeg* autora Stefana Dragina.

♦ **LESKOVAC:** Kustosi i arheolozi Narodnog muzeja u Leskovcu tokom Noći muzeja organizovaće arheološku radionicu za decu pod nazivom *Rimski legionar*. Muzejske replike uz aktivno učešće dece trebalo bi da dočaraju život legionara u vreme Rimskog carstva. Ovo je prva radionica ovakvog interaktivnog tipa na temu Rimskog carstva, a utoliko je interesantnija što će deci približiti jedan istorijski period kada je na širem području Leskovca nastalo više objekata, koji su sada arheološki lokaliteti.

Na izložbi, u novootvorenoj Gradskoj galeriji NM u Leskovcu, predstaviće se 58 leskovačkih umetnika sa po jednim svojim, izabranim delom. Muzejske publikacije, kao i suveniri, prodavaće se po promotivnim cenama. Razgledanje stalne postavke muzeja biće organizovano u 19, 21, i 23 sata uz vođenje kustosa. Za posetioce će biti otvorena i stalna postavka likovne zbirke koju čine dela čuvenih srpskih slikara - Jovana Bijelića, Paje Jovanovića, Hristifora Crnilovića, Mladena Srbinić i drugih. Razgledanje stalne etnološke postavke *Leskovac kroz vekove*, u pratnji stručnog vodiča predviđeno je za 20 sati.

♦ **VRANJE:** Ovogodišnja manifestacija Noć muzeja u Vranju obeležiće izložba karikaturista Marka Stajića iz Vranja i Saše Dimitrijevića iz Niških *Narodnih novena*. Postavke će biti otvorena u Maloj sali Galeriji Narodnog muzeja. Nakon toga koncert će u Velikoj sali održati učenici Muzičke škole „Stevan Mokranjac“ iz Vranja. Posetioci će u zgradi NM moći da pogledaju, specijalno za tu priliku, pripremljenu izložbu oružja iz fundusa NM. Reč je o eksponatima iz vremena turske okupacije Vranja i kasnijeg perioda. Izložbu će otvoriti direktor vranjskog muzeja Slađan Ivanović. *Pribojsko blago* naziv je postavke iz numizmatičke zbirke NM koja će biti izložena u Noći muzeja i predstavlja jednu od najvrednijih numizmatičkih zbirki koje poseduje ovaj muzej. Novac iz doba Dero-

ninam otkriven je sredinom devedesetih godina na jednoj njivi u selu Priboj vranjski. Veća količina novca nestala je, a deo je zahvaljujući policiji i stručnjacima sačuvan, pa je ova zbirka utoliko vrednija.

Ovo je prilika da Vranjanci i naši gosti iz susednih opština vide vrlo zanimljive muzejske eksponate koji dosad nisu bili u stalnoj postavci i zajednički predstavljeni - pojašnjava direktor vranjskog muzeja Slađan Ivanović. U muzej-kući pisca Bore Stankovića glumci pozorišta izvešće odlomke iz predstave *Stari dani*, koju je po motivima Stankovićeve proze režirao Nebojša Dugalić. Nakon toga biće održana projekcija dokumentarnog filma *Staro Vranje* iz fundusa regionalnog Istorijskog arhiva „31. januar“.

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

„Uđi u moje vreme“

♦ **APATIN:** Kulturni centar Apatin organizuje u galeriji Meander izložbu *Uđi u moje vreme*, koja prikazuje fotografske atelje u Apatinu u 19. veku. Izložba se sastoji od 11 printova fotografija, tzv. kabinet portreta, nastalih u fotografskim ateljeima Hansa Jurga, Jožefa Štrauba i Franca Hauka i panoa sa jednom fotografijom na leksanu u prirodnoj veličini na kome su otvori umesto likova. Koncept izložbe omogućava neposredno učestvovanje posetilaca, jer te otvore mogu posetioći da popune svojim likovima i da se fotografiraju i da na taj način budu deo ambijenta fotografskog ateljea. U izložbenom prostoru Muzeja Dunava biće postavljena video-projeksija *Video talasi*, koja se sastoji od dve istovremene projekcije, a koncept izložbe je da stalnu muzejsku postavku oživi svetlosnim slikama stvarajući potpuno novi i neobičan doživljaj. Na Trgu Nikole Tesle biće upriličen svetlosni performans sa laserskim snopovima. Ideja je da se označi spoj umetnosti i nauke markirajući najznačajnijeg ovdašnjeg naučnika, Nikolu Teslu.

♦ **BAČKI PETROVAC:** Narodni muzej Slovaka u Srbiji priprema izložbu nakita Marte Filove, umetnice iz Slovačke koja koristi tradicionalne drotarske tehnike za izradu nakit. Majstori drotari su zanatlije iz Slovačke koje su koristeći žicu izrađivali predmete za svakodnevnu upotrebu i/ili popravljali korišćeno posuđe uglavnom od keramike. Ove zanatlije su zarađivale za život putujući po gotovo celoj Evropi. U savremeno doba, neki umetnici koriste u svom radu tehnike majstora drotara spasišvi ovaj stari zanat od zaborava i potpunog nestanka.

♦ **BEČEJ:** Noć muzeja u Bečeju imaće bogat program koji će se odigravati u Gradskom muzeju. Publika će biti u prilici da pogleda dve postavke - izložbu fotografija Deliblatske peščare porodice Lukač i izložbu preparata iz prirodjačke zbirke Gradskog muzeja. Deo program osmislili su i studenti Prirodno-matematičkog fakulteta - Odsek biologija i ekologija, koji će držati predavanja i radionice vezane za temu prirode i njene zaštite.

♦ **BELA CRKVA:** U Biblioteci Bela crkva biće izloženi radovi mladog autora Aleksandra Šajića koje je uradio isključivo u ručnom duborezu. On je ovu vrstu umetnosti otkrio sa 14 godina, a do danas je izradio veliki broj radova. Gradska galerija pripremiće postavku *Gordost? - Život ruskih kozaka u Srbiji* koja prati dolazak i naseljavanje ruskih kozaka u Kraljevinu SHS. Izložba će biti upotpunjena vizuelnim i audio materijalom kao i predmetima iz zbirke Belockrvanskog muzeja. Izložba fotografija i priznanja odreda izviđača „Žarko Zrenjanin Uča“, sa osvrtom na ulogu mladih u stvaranju društva kroz volonterizam, biće izložena u Centru za kulturu pod nazivom *Mladost traje večno*. Na lokaciji Češki dom u Beloj Crkvi i Krušaci, kao i u Etno muzeju Češko selo, pod pokroviteljstvom Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, biće postavljen deo izložbe *Zvezdani časovi*. Postavka se zasniva na sveprisutnoj i aktuelnoj temi kraja vremena, apokaliptičnoj 2012. godini obeleženoj i označenoj na svim kalendarima i iskazanoj na astronomskim časovnicima. Koncept i motiv Astronomskog časovnika *Orloj* u Pragu, u koji je smeštena istorija češkog naroda u samo jednom deliću sekunde osvešćuje nas o kvalitetu i kontinuitetu vremena. Istorijski arhiv priprema zanimljivu postavku *Grozna subotnje večeri - amrel, klavir, čvarci i bečarci...* na kojoj će fizičkim kretanjem kroz sedam ambijentalnih celina, pratići sedam kratkih priča na sedam monitora, posetioći provesti večer u noćnoj šetnji kroz Belu Crkvu 19. veka. Na izložbi *Od igle do lokomotive* u Narodnom muzeju publici će biti predstavljene igračke iz privatnih kolekcija nastale u periodu od pete do osme decenije XX veka.

Paralelno sa održavanjem izložbi, od 18 sati do ponoći, volonteri, učenici belockrvanske gimnazije i ekonomske škole izvešće ulični performans u kome će pantominom, glumom i kostimom oponašati dešavanja vezana za svaku izložbu ponaosob.

Program po zonama:
A/Dorćol; B/Kalemegdan;
C/Knez Mihailova;
D/Trg Nikole Pašića;
E/Bulevar, Slavija, K. Miloša;
F/Topčider, Senjak,
Dedinje; G/Zemun

NOVA EDICIJA

Veliki svetski muzeji u 12 knjiga

Najveća kolekcija umetničkih dela iz najpoznatijih svetskih muzeja

KNJIGE MOŽETE KUPITI U SVIM GLASNIKOVIM KNJIŽARAMA I NA KIOSCIMA!

www.slglasnik.com

499,00 RSD po primerku

NAJPOZNATIJA UMETNIČKA DELA U VAŠOJ BIBLIOTECI. KNJIGE ZA SVE GENERACIJE!!!

Ermitaž, Sankt Peterburg | Luvr, Pariz | Galerija Akademije, Venecija | Stara Pinakoteka, Minhen | Rejsmuzeum, Amsterdam | Britanski muzej, London | Arheološki muzej, Atina | Ufici, Firenca | Nacionalna galerija umetnosti, Vašington | Prado, Madrid | Egipatski muzej, Kairo | Umetničko-istorijski muzej, Beč

BEOGRAD

Deveta „neonska“ Noć muzeja od 18 do 2 sata posle ponoći, ulaznica 400 dinara

G

užva je predviđena, a bezbednost zagarantovana“,

ali za svaki slučaj „Pomeri se s mesta“, poručuje, između ostalog, program devete Noći muzeja u Beogradu, čiji će početak 19. maja u 18 sati označiti fanfare s platoa ispred Vojnog muzeja. U brojkama, ovogodišnje beogradske izdanje popularne manifestacije otvara vrata 150 institucija kulture na 67 lokacija sa više od 100 sadržaja. Turu u besanoj noći možete kreirati sami. Grad je radi lakšeg snalaženja podeljen u sedam zona, a organizatori obećavaju na svakom koraku kvatitetan, zanimljiv i, u većini slučajeva, interaktivan program. Privremeni eskapizam iz sumorne sadašnjice, jer sledećeg dana ste pozvani na predesničke izbore, nude i institucije koje premijerno učestvuju u ovoj manifestaciji, među kojima su Narodna biblioteka Srbije, Dečiji muzej - deo Muzeja nauke i tehnike i novoootvoreni Muzej srpskog lekarskog društva... Pored stalnih muzejskih postavki, mnoge ustanove pripremile su sadržaje koji će biti ekskluzivno prezentovani. Atmosfera spektakla u glavnom gradu trebalo bi da privuče publiku preko muzejskih pragova i u budućem periodu, a ne samo tokom trajanja ove smotre.

Trebalo bi da i Narodni muzej u Beogradu, nakon decenije, makar ude u vidljivu rekonstrukciju, a Muzej savremene umetnosti u Beogradu svoju završi, ali znamo da to već spada u domen „sumraka muzeja“. Dole, pokušajmo da uživamo u onome što imamo, spektakularnoj Noći muzeja. Mnogi koji su bili tvrde - odličan provod! Za 400 dinara.

ISPOD BALKANA... IZA BALKANA

U Narodnom Muzeju u Beogradu izložba *Centralni Balkan između grčkog i keltskog sveta* govori o rezultatima studijskih arheoloških istraživanja na lokalitetu Kale, u selu Krševica kod Bujanovca. Ovde su otkriveni ostaci urbanog naselja iz perioda između 4. i 1. veka p.n.e. kada su akropolu zaposeli Kelti Skordisci. Šta se desilo s najsevernijom naseobinom sa helenskim odlikama i na koji način danas tumačimo i baštinito povereno bogatstvo neka su od pitanja koje postavlja ova izložba. Od eksperata koji su više od 30 godina posvetili otkrivanju kulturne istorije moći će da se sazna mnoštvo interesantnih pojedinosti o lokalitetu Kale, ocenjenom kao najznačajnijem na teritoriji Balkana, kao i o drugim nalazištima koja pripadaju istom vremenskom razdoblju. Predviđen je i program pod naslovom *Iskustva prošlosti i sudbine nasleđa* kao i razni multimedijalni sadržaji.

POMERI SE S MESTA

Izložba *Pomeri se s mesta* u Etnografskom muzeju posvećena je fenomenu sujeverja, odnosno, praznoverja. Propitivanje ovog problema biće razmatrano i kroz načine na koji publika bude tretirala provokacije s kojima će biti suočena. Merdevine, otvoreni kišobran, crna mačka, prazna koevka, raširene makaze, ali i gatar, koja će proricati budućnost samo su neki od izazova u sklopu ovog programa. Suijeverje je često inherentno ljudima bez obzira na njihov obrazovni ili ekonomski status, poreklo, inteligenciju, versko opredeljenje, pripadnost ruralnoj ili urbanoj sredini. U ovom Muzeju moći još da se vide i tradicionalna odeća, obuća, pokrivala za glavu i ukrasi koje su nosila deca u Srbiji. Izložba vodi kroz čitav vek bogate srpske istorije i na primerima odevnih predmeta iz domaće radinosti, otkriva veličinu i lepotu nacionalne kulture.

RAŠKI STIL KROZ DOKUMENTARNI FILM

Galerija fresaka u Noći muzeja pretvara se u magični bioskop. Zahvaljujući projekcijama *Raški stil kroz dokumentarni film* posetioći će moći da upoznaju srednjovekovno nasleđe i čuju priču o najimpozantnijim freskama. U okviru izložbe *Raška škola arhitekture*, najmlađi će imati priliku da prave makete manastira raške škole,

izrađene tako da slepim i slabovidim osobama približe izgled ovih zdanja. Takođe, posredstvom kopija fresaka sa izložbe *Studenica - osam vekova slikarstva* posetioći će moći da saznaju detalje o odevanju u srednjem veku, a kustosi će im pomoći da upoznaju jedan mali deo kulturne baštine isključivo pomoću čula dodira.

TEHNIKA NARODU I NEDOVRSENE MODERNIZACIJE

Muzej istorije Jugoslavije, ističe da će biti najaktivniji tokom devete Noći muzeja. Za posetioce će biti otvoreni svi njegovi prostori a u fokusu novoootvorene izložbe *Tehnika narodu i Nedovršene modernizacije, između utopije i pragmatizma - Arhitektura i urbanizam u bivšoj Jugoslaviji i zemljama nasleđnicama*. Ova izložba obrađuje širok raspon tema, od izgradnje novih gradova i planiranja turističkih regija na jadranskoj obali, do javnih građevina, izložbenih paviljona na međunarodnim izložbama i istorijskih spomenika u svim republikama bivše Jugoslavije. Sve ih povezuje (nedovršena) modernizacija, a autori se posebno bave projektima-prekretnicama i njihovom sudbinom nakon sloma zajedničke države. Izložba je finale dvogodišnjeg projekta u kome je učestvovalo više od 30 istraživača s područja bivše Jugoslavije. Izložba *Tehnika narodu* predstavlja razvoj tehnike za svakodnevnu upotrebu u Jugoslaviji od sredine 50-ih do sredine 70-ih godina XX veka. U sagledavanju tehničke kulture autori izložbe pokazuju društvene i ekonomsko-političke okolnosti koje su dovele do pojave potrošačkog mentaliteta i nove slike jugoslovenskog socijalizma. Posetioći će moći da saznaju na koje načine je socijalistička vlast narodu približavala tehniku, kao sredstvo izgradnje

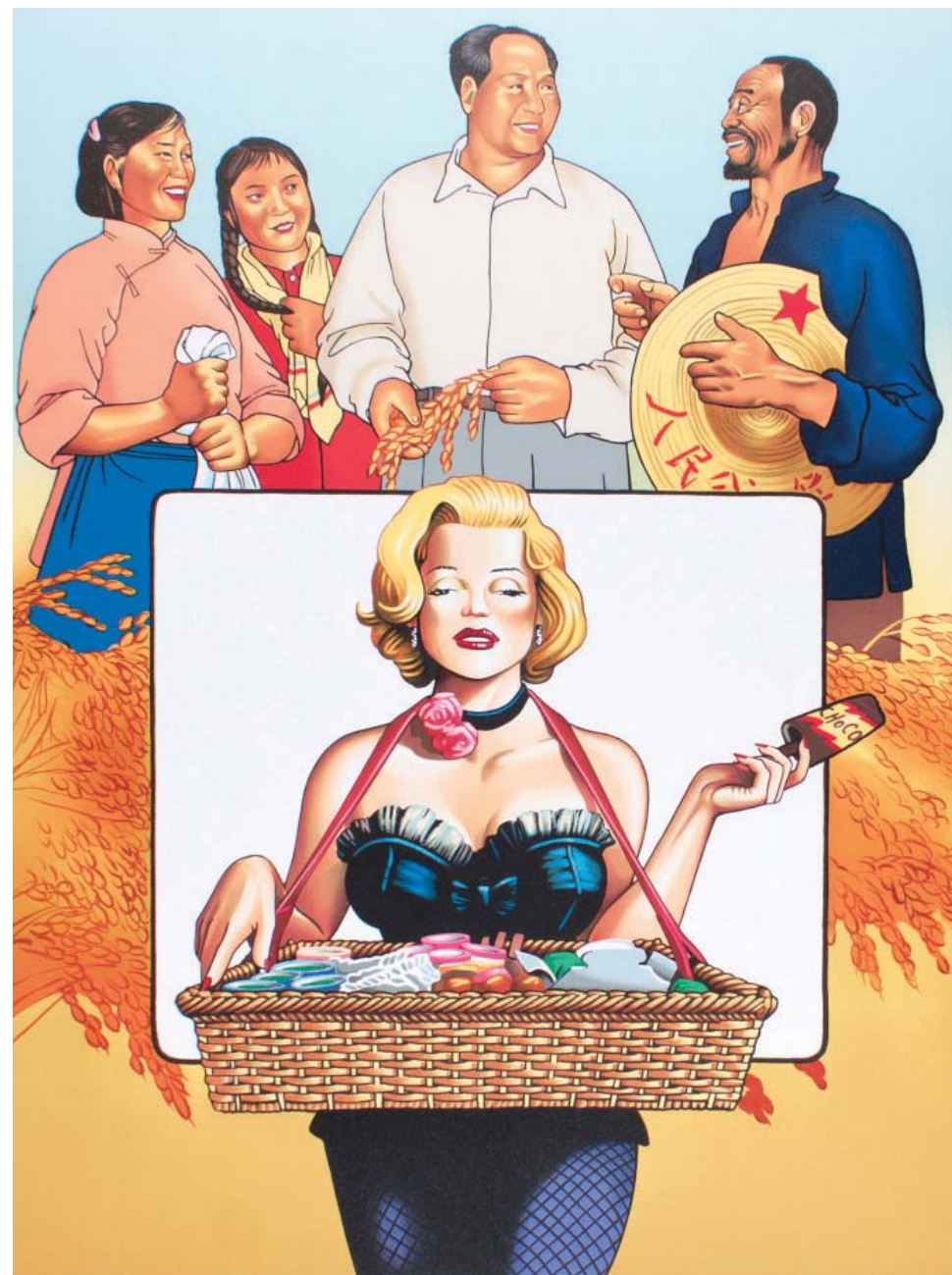
slobodnijeg društva i svetlije budućnosti, kao i kako je masovna upotreba „malih kućnih aparata“, radija, televizije i automobila oblikovala život i trajno promenila navike i običaje.

MEDICINA U SRBIJI KROZ VEKOVE

Muzej Srpskog lekarskog društva premijerno će biti predstavljen u Noći muzeja izložbom *Medicina u Srbiji kroz vekove*. Postavku izložbe čini 400 eksponata, koji datiraju od kasnog paleolita do danas, a o umetnosti lečenja ovde se može saznati i prelistavanjem jednog od prvih terapijskih zbornika *Hilendarskog medicinskog kodeksa*. Novoootvoreni Muzej otkriva tako posetioćima ko je bio prvi doktor medicine kod nas, mnoštvo zanimljivih medicinskih instrumenata, dokumenata i fotografija, kao i lakatnu kost kromanjonca sa lečenim prelomom, čija je starost procenjena na 7.000 godina.

ČIST RAČUN I DUGA LJUBAV

Matematika nije bauk, tvrde u Pedagoškom muzeju izložbom posvećenom ovoj slugi i kraljici svih nauka. Kako je izgledao razvoj matematike u srpskim školama, koja nastavna sredstva su bila u upotrebi od Prvog srpskog ustanka do kraja Prvog svetskog rata. Mnogi su od matematike pravili probleme, ne shvatajući da ona služi nji-

hovem rešavanju. Sledstveno tome u ovom muzeju mališane očekuju radionice u ambijentu učionica iz 19. veka, na kojima će moći da nauče čist račun i steknu dugu ljubav.

MAO U VENECIJI

Serijska grafika *Mao u Veneciji* čuvenog islandskog umetnika Gudmundura Gudmundsona Eroa biće predstavljena u Galeriji Haos. Na provokativan i angažovan, način ovaj autor smešta kultnog lidera Mao Cedunga na razna mesta u Veneciji, čime preispituje ideologije i značenje heroja revolucije.

TESLINA SOBA

Muzej „Nikola Tesla“ prvi put će ispričati intimnu priču o poslednjoj deceniji života ovog naučnika, koju je proveo stanujući na 33. spratu hotela *Njujorker*. U svojoj hotelskoj sobi 3327, Tesla je preminuo 7. januara 1943. Nakon njegove smrti, lične

predmete iz hotela u Beograd je preneo Teslin strič i naslednik Sava Kosanović. Među njima su Teslin krevet, frižider, sef, ormarići i ostali predmeti koji bi trebalo da dočaraju ambijent u kom je živeo. Pored nameštaja, biće izloženi delovi garderobe, predmeti za ličnu higijenu i sitnice koje je čuveni naučnik svakodnevno koristio.

OLIVERA MARKOVIĆ

Olivera Marković (1925-2011) odigrala je oko 150 uloga u pozorištu, 50 na filmu, i učestvovala u

stvaranju najboljih domaćih TV serija. Izložba u Muzeju pozorišne umetnosti posvećena je njenom liku i delu. Raznorodni talenti Olivera Marković biće predstavljeni između ostalog i muzičkim programom, koji će podsetiti na nju kao pevačicu, kao i kulturnim filmom *Majstori, majstori*, u 21 sat.

HLEB I KUVARICE

U Konaku kneginje Ljubice pesnikinja-vezilja Lenka Zelenović pričaće o društvu kroz svoje doživljene poruke koje su nekada visile po domaćinstvima. Mila Jovanović, neobična domaćica uživo će praviti tradicionalne hlebove uz izgovaranje zdravica tokom mešanja, a toj veštini moći će da se nauče i posetioci ako zasuku rukave. Duh starih domaćinstava probudiće i proces proizvodnje žitarica, brašna i hlebova iz mladenovačkog kraja, koji će u ovom zdanju takođe biti demonstriran.

RODOSLOVI

Prilika da se osmotre rodoslovi izrađeni tokom prethodnih deset vekova u Srbiji biće moguća u Manakovoj kući. Nekada su privilegiju za istraživanje svog porekla uživale samo velike srpske dinastije. U vreme turske vladavine, kada su Srbi izbegli u

DOBRO DOŠLI NA BAL

Studentski kulturni centar vraća se svojim počecima, to jest, vremenu kada je ovo zdanje bilo Oficirski dom u kome su se održavali balovi i humanitarne priredbe. SKC priređuje izložbu pod nazivom *Oficirski dom, dobro došli na bal* koja će pokušati da dočara vreme između dva svetska rata. Utisak prošlog doba biće upotpunjen filmom sa Sveslovenskog bala, snimljenog 1938. Galerija Cirkus vratiće nas u sedamdesete godine, kad su održavani Aprilski susreti. Ljubitelji stripa uživaće u Srećnoj galeriji, na izložbi radova inspirisanih Hugom Pratrom,

susedne zemlje, pojavljivali su se rodoslovi i grbovnici. Zahvaljujući naporima istoričara, danas su u velikoj meri upotpunjeni rodoslovi najpoznatijih srpskih dinastija - Nemanjića, Brankovića, Karađorđevića, Obrenovića, kao i uglednih vlastelinskih porodica. Na izložbi će moći da se vidi 20 rodoslova iz datog perioda, a posetioci će moći da se pozabave izradom svoje prve rodoslovne tablice!

RATNICI AZIJE

U Vojnom muzeju na Kalemegdanu na izložbi *Ratnici Azije* moći će da se vidi pozamašna kolekcija oružja koju čine japanski mačevi, noževi, bodeži, koplja, oklopi i zaštitna oprema. Prave ljubitelje Istoka obradovaće samurajski oklop i čuvene japanske katane i noževi kukri. Posredstvom ovog boričkog arsenala duhom ćete se preseliti u razne delove uzbuđljivog azijskog kontinenta: Japan, Kinu, Indiju, Nepal, Polineziju i druge daleke krajeve. Gužva je predviđena, a bezbednost zagarantovana, poručuju organizatori. Očekuje se da će opčinjeni drevnim boričkim veštinama mnogi poželeti da i sami savladaju pokoji. Za njih je predviđen program u kome će biti demonstrirana veština borbe s pravim japanskim mačevima. Stalna postavka muzeja vodi pak na putovanje kroz istoriju Srba i ostalih naroda na Balkanu.

kao i na radionici *Dorde Lobačev*. U galeriji SKC, biće predstavljene fotografije iz prestižnih evropskih muzeja.

PSIHODELIČNE GRAFIKE

U Jevrejskom istorijskom muzeju Saveza jevrejskih opština Srbije biće priređena izložba Radovana Hiršla jednog od najznačajnijih predstavnika psihodelične umetničke scene. Reč je o grafikama koje potiču iz fundusa muzeja koje se predstavljaju publici nakon 30 godina. Hiršl je dobitnik prvih nagrada *Oktobarskog salona* za slikarstvo i skulpturu, rodonačelnik pravca psihonauke, a kreirao je i likovna rešenja za omote ploča *Električnog orgazma* i *Bajage i Instruktora*.

ISKLUČITE TELEFONE OVO SU TRIDESETE

Narodna biblioteka Srbije prvi put učestvuje u Noći muzeja i to kroz postavku posvećenu tridesetim godinama prošlog veka. Da bi se dostojanstveno uplovilo u ovo doba preporuka je da se mobilni telefoni isključe budući da i ne predstavljaju adekvatan aksesuar za fotografisanje sa starim oldtimerima koji će vam za tu svrhu biti na raspolaganju, parkirani na platou ispred ove najstarije ustanove kulture u zemlji. Suvišni su i za unutrašnjost biblioteke, ali ne zato što će vas ovde dočekati uobičajeni mir i tišina, već naprotiv muzika.

Tačno u 18 sati nastupiće kvintet *Infinity* dok će sentimentalne posetioce privući gradske pesme i romanse hora *Lućinuška*, pod dirigentskom palicom Andreja Tarasjeva u 19 sati. Dok budete razgledali izložbu o starom Beogradu, od 20 do 21.30 s vama će se družiti domaćini Olivera Stefanović, Vesna Aleksandrović, Maša Miloradović, Jasmina Trifunac, Jelena Glišović, Srđan Tadić, Bojan Jovanović, Milan Milovanović i Nedeljka Ložajić. Duh starog Beograda biće prizvan i muzičkim vremenoplovom na čajanci *Timeline* u 22 sata, uz zvuke starih ploča i prijatnu aromu toplog napitka. Malo pre ponoći, od 23.30 opustiće vas zvuci kvinteta limenih duvača *Brass Sense*, koji će vam praviti društvo do kasno u noć.

PORTRETI UMETNIKA

Kuća legata prikazaće portrete umetnika u različitim materijalima i tehnikama, prvi put nakon postupka konzervacije. Poseban program čini po-

stavka slikarke Šane, umetnice koja je poslužila kao model za lik Valerije u filmu *Montevideo, bog te vido*. Šana je živevala u Beogradu, ali je za to doba bila znatno drugačija i slobodnija od drugih žena. Bila je drugarica Cuce Sokić, a na izložbi će moći da se vide i portreti na kojima su ove dve umetnice jedna drugoj bile modeli.

NOVAC NA TLU SRBIJE

Izložba *Novac na tlu Srbije* u Narodnoj banci Srbije obuhvata numizmatički, arhivski i istorijski materijal. Ovde će moći bez pratnje da se obide trezor NBS s putokazima iz prošlih vremena a dragocena je i izložba *Narodna banka Srbije - nacionalna i evropska institucija* u samim trezorskim prostorijama.

EKSPERIMENTI

Kako hemičari prave eksploziv, boje plamen, izazivaju erupciju hemijskih vulkana, teraju metal da gori i pripremaju slona za pranje saznate u Velikom amfiteatru u 19 sati na Hemijskom fakultetu. Nakon zanimljivih lekcija i sami ćete moći izvesti neki od eksperimenata u terminu od 20 do 2 sata posle pomoći.

SAVA ŠUMANOVIĆ KROZ LIČNI PROSTOR I VREME

Izložba slika Save Šumanovića pod naslovom *Poslednja decenija* koja će biti priređena u Medija centru *Odbrana* Doma vojske otkriva mnogima nepoznat, ali kako, organizatori ističu, veoma plodan period njegovog stvaralaštva od 1931. do 1942. Samom izložbom obeležava se i 60 godina rada Galerije *Sava Šumanović* iz Šida, kao i 70 godina od umetnikove tragične smrti. Takođe, izložba *Sava Šumanović - lično, porodično, nacionalno*, kroz fotografije i dokumentarnu građu otkriva manje poznate detalje iz života ovog umetnika. U svećanim salonima Doma Vojske Srbije posetioce čekaju i dela iz likovne zbirke koja uglavnom nisu izlagana. Kuriozitet predstavlja takozvani Rezbareni salon, koji ima izuzetnu umetničku vrednost. Samo u Noći muzeja, program će obogatiti nastupi kamernog sastava Umetničkog ansambla Ministarstva odbrane „Stanislav Binički“. Na izložbi *Uspomene iz vojske*, zabavićete se uz motive iz vojničkih dana koji na duhovit i nostalgican način odslikavaju vreme u kojem su nastajale.

U ZNAKU SUPERHEROJA

Muzej Jugoslovenske kinoteke organizuje izložbu tabli grafičkog romana, *Kapetan Nitrat - kratki rezovi*, u sklopu koje će biti upriličeno i crtanje stripa uživo kao i promocija samog izdanja. Događaju će prisustvovati autori - crtač Aleksandar Sotirovski, scenarista Borislav Stanojević, ilustrator i slikar Siniša Radović, kritičar i glavni i odgovorni urednik lista *Danas* Zoran Panović i urednik izdanja Dinko Tucaković. Program će pratiti i superherojski filmovi i kultne TV serije od 1940-ih do danas.

PRVA SRPSKA OPSERVATORIJA

U vedroj atmosferi postavke *Od entuzijazma do institucije - meteorologija i hidrologija u Sr-*

biji, u Centru za klimatske promene *Milanković* RHMZ može se saznati kako su se ove oblasti razvijale kroz istoriju. Posetiocima će biti omogućeno da zavire u dokumente iz 19. veka, dnevnike osmatranja Vladimira Jakšića, bareljeve i fotografije. Naučićete kako rade uređaji za merenje trajanja sijanja Sunca, kao i oni za merenje brzine vetra i atmosferskog pritiska. U meteorološkom krugu na otvorenom održaće se prezentacija merenja i osmatranja originalnim instrumentima, a najveću zanimljivost predstavlja balon za radiosondažna osmatranja.

DEČJE IGRAČKE

U okviru svog muzejskog kompleksa, Muzej nauke i tehnike otvara Dečji muzej, a prva izložba posvećena je igračkama. Oko 60 eksponata dočaraće posetiocima u kakvim su uslovima živela deca od kraja 19. veka do danas. Uglavnom su to umanjene verzije predmeta iz sveta odraslih kojima se deca uvode u stvaran svet - pegle i šporeti, lutke i međe, mali komadi nameštaja, automobili, konjići za ljuljanje... U ovom muzeju može se videti i postavka izložbe *Drugi krug* koja obuhvata 400 interesantnih predmeta iz 25 muzejskih zbirki. Jedan od eksponata koji naročito privlači pažnju jesu cevne orgulje *Kaufman* iz 1926. Tokom Noći muzeja na ovom kompleksnom instrumentu sviraće učenici odeska MŠ „Stanković“ i studenti FMU u Beogradu.

BIZARNA SMRT DABLUJU TIJA

Ispred zgrade Narodnog pozorišta, laserski topovi, reflektori, zanimljive video-projekcije i izložba *Bizarna smrt Dablju Tija*, grafičkog dizajnera Zorana Blažine. Tema izložbe je život i opus Tenesi Vilijamsa koji u vizuelnoj formi prave zanimljiva preplitanja pišćeve biografije i njegovih

dela *Staklena menažerija*, *Tramvaj zvani želja*, *Mačka na usijanom limenom krovu...*

MOGUĆA REALNOST

Izložba savremene srpske fotografije *Moguća realnost*, na kojoj će neki od najznačajnijih i naj-

talentovanih umetnika mlađe generacije predstaviti svoje aktuelne radove, biće otvorena 19. maja u 18 sati u Galeriji Eurocentra. Postavku čine radovi Mihaila Vasiljevića, Vukice Vukas, Vesne Mićović, Andrijane Pajović, Tijane Pakić Ferterman, Katarine Radović, Mirjane Ristić Damjanović i Stefane Savić.

Foto: Stefana Savić

Prizori iz života Bunjevac

SUBOTICA

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

Ovogodišnja Noć muzeja, inače veoma dobro prihvaćena kod Subotičana, održaće se na ukupno 14 lokacija. „Centralno“ mesto događanja, Gradski muzej predstaviće nekoliko sadržaja - dokumentarni film i izložbu Gradskog muzeja Pula o potonuću broda *Sent Istvan* 1918, izložbu povodom 100 godina secesije u Subotici - *Secesija iz subotičkih riznica*, kao i pedagošku izložbu Arheološkog odeljenja muzeja - *Priče ljudskih lobanja*. Koncert kamernog hora *Pro musica* čini muzički deo ovog muzejskog performansa.

U bioskopu Liška program čine projekcije filmova Kena Rasela, svojevrsni omaž nemačkom ekspresionističkom filmu, a biće izložene i skulpture Arpada Slančika pod nazivom *Povratak*. Najavljen je i koncert dua Breščanski, a deo manifestacije je i revija kostima izrađenih na osnovu filmskih likova. To jest, posetioci su zamoljeni da dodu kostimirani u svog omiljenog filmskog junaka, i u njemu provedu Noć muzeja. Svi koji budu uspešno reprodukovali prepoznatljive filmske kostime dobijaju besplatnu godišnju kartu za bioskop. Premijerna projekcija dokumentarnog filma *Radjalac naše mladosti* je u 22 sata, a nakon toga ide projekcija dokumentarca - *Sokolski dom Subotica*. Istorijski arhiv Subotice pripremio je izložbu *Subotičke gradske kuće*, u vestibulu glavne Gradske kuće, dok će u Galeriji „Dr Vinko Perčić“ svoju izložbu imati Emil Kadirić, Srđan Milodanović i Miroslav Lazendić.

Istorijski arhiv Subotice pripremio je izložbu *Subotičke gradske kuće*, u vestibulu glavne Gradske kuće, dok će u Galeriji „Dr Vinko Perčić“ svoju izložbu imati Emil Kadirić, Srđan Milodanović i Miroslav Lazendić.

U Galeriji Radio Marije može da se pogleda izložba ikonografija kipova pod nazivom *Štovanje Bogorodice u hodočašću*, a nastupiće bend *Trio Radio Marije*.

Gradska biblioteka obeležuje jubilej velikog svetskog istraživača, pisca, putopisca, poliglote i humaniste Tibora Sekelja, 100. godišnjicu njegovog rođenja. Pripremljena je izložba Sekeljovih publikacija, kao i strip ilustracija i crteža iz knjiga koje je i sam povremeno radio. Na Dečjem odeljenju biblioteka nudi radionicu sa crtanjem motiva iz Sekeljovih knjiga, ali i zajedničko čitanje tih knjiga.

Kulturno umetničko društvo „Bunjevka“ nudi stalne postavke *Salaš i Divojački štafir*, kao i specijalnu izložbu bunjevačke naivne umetnosti. Štimung dopunjuju starogradska i bunjevačka narodna muzika, uz tradicionalne bunjevačke kolače i domaće vino. Likovna škola „De Mediči“ pripremila je izložbu godišnjih radova svojih polaznika obuke za likovnu i vizuelnu komunikaciju. Moderna galerija Likovni susret svojevrsnim „hodom kroz vreme“, od svojih početaka 1962, predstavlja kroz različite oblike dokumentarnog, video i umetničkog materijala najznačajnije umetničke događaje, akcije, autore i dela koji su u ovoj galeriji predstavljani kao avangarda. Projekciju čini dokumentarni materijal *Filmskih novosti*, a izložene su i slike Predraga Milićevića Barbariena u okviru izložbe *Od sumraka do svitanja*, i najavljen film o Barbarienu.

Otvoreni univerzitet predstaviće nekoliko kratkih filmova sa Festivala evropskog filma Palić, iz selekcije *Mladi duh Evrope*, kao i izložbu *Festivalski plakat 2012*. Povodom aktuelnog Festivala pozorišta za decu, posetioci će videti postavku *Poljsko lutkarstvo* - izložbu lutaka i scenografije.

Subotička Sinagoga postaje i sama svojevrsni muzej - posetioci će moći da obidu zgradu sinagoge uz stručne vodiče, i da pogledaju do-

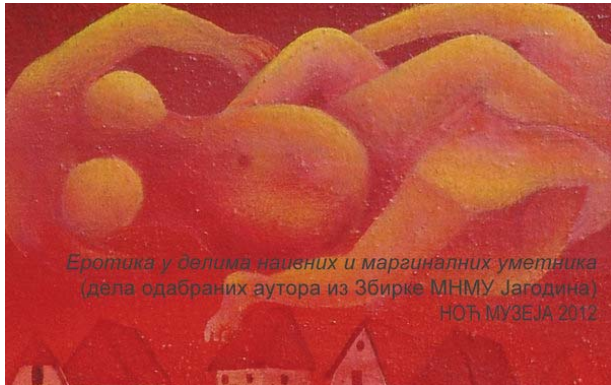
Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

◆ **DONJI TAVANKUT:** Galerija prve kolonije naive u tehnici slame pripremiće izložbu slika od slame i reviju, na kojoj će publika moći da se upozna sa delom zbirke koja se tematski veže uz tradicionalno odevanje. U okviru izložbenog postava posetioci će imati prilike da se i sami aktivno uključe u događaj, jer će zajedno sa slarmarkama moći neposredno da učestvuju u stvaranju jedne slike od slame.

Biće organizovana i revija savremene odeće inspirisane narodnom baštinom *Tradicionalno u savremenom*. Kao inspiracija poslužile su narodne nošnje različitih hrvatskih regija. Kolekcija je skladno dopunjena nakitom, torbicama, pojasiima, obucom, frizurama i pokrivalima za glavu izrađenima prema tradicijskim predlošcima. Modeli su izrađeni u Posudionici i radionici narodnih nošnji u Zagrebu. U intermecima revije predstaviće se *Hrvatski gajdaški orkestar*.

◆ **GORNJI MILANOVAC:** U okviru postavke *Ruka vlastelina, monaha i ustanika* u Muzeju rudničko-takovskog kraja biće izloženi prvi put: prsten srednjovekovnog vlastelina Nikole Kosijera, stara i retka rukopisna knjiga i zlatna sablja ustanickog prvaka Milana Obrenovića. Srednjovekovnu epohu dočaraće vitezovi *Rudničkog reda hromog vuka*, radionica kaligrafije i novootkriveni spev koji će oživeti uspomenu na čoveka po kome je Gornji Milanovac poneo ime. Književnik Uroš Petrović upознаće decu sa tajnama muzeja i svog stvaralaštva. Na izložbi radova sa fotokonkursa *Kriptofotografija - lepota skrivene stvarnosti u fokusu Vašeg objekta* biće dodeljene nagrade. Sekcija za filozofiju Gimnazije „Takovski ustanak“ obeležuje 30 godina od smrti književnog velikana Meše Selimovića, a nakon predstave mladi filozofi će na originalan i njima svojstven način promovisati časopis za filozofiju *Agora*. Nastupiće i bubnjar Ramon Hamel sa pratećim bendom.

◆ **JAGODINA:** Biće predstavljena dela izabranih autora iz zbirke Muzeja naive i marginalne umetnosti erotskog sadržaja pod nazivom *Erotika u delima naivnih umetnika*. U Muzeju vostanih figura posetioci će moći da čuju, pored istorijskih podataka koji su opšte poznati svima o legendarnom Nikoli Tesli, i veliki broj zanimljivosti o njegovom javnom i privatnom životu. U Zavičajnom muzeju biće organizovana izložba slika Pedagoškog fakulteta u Jagodini pod nazivom *Profesori i studenti*, gde će biti izloženo 48 radova rađenih različitim tehnikama i u raznim dimenzijama. Ispred zgrade muzeja dečja slikarska kolonija udruženja „Umetnici Srbije“ pred očima javnosti, slikanjem i vajanjem upotrebivši ovu umetničku i muzeološku svetkovinu.

Erotika u delima naivnih i marginalnih umetnika (dela izabranih autora iz Zbirke MNMU Jagodina) NOĆ MUZEJA 2012

◆ **KLADOVO:** Arheološki muzej Đerdap organizuje panel-prezentaciju arhitekture obale Dunava kroz vreme. Prezentaciju će pratiti tumačenje izloženih eksponata, uz korišćenje multimedijalnih, foto-grafičkih panela, kao i interaktivna radionica i scensko-muzički performans koji će oživeti drevnu, multikulturalnu prošlost „veličanstvenog Dunava“. Program će pratiti i projekcija arheoloških filmova sa poslednje smotre u Narodnom muzeju u Beogradu, te reprize filmova koji komuniciraju sa glavnim sadržajima Noći muzeja i baštinom ovog muzeja. Celokupan program pratiće gostovanja poznatih umetnika.

◆ **KNJAŽEVAC:** Noć muzeja biće u znaku znamenitih ličnosti iz sveta nauke i umetnosti rođenih u Knjaževcu, ili onih koji su u njemu boravili zbog posla ili nauke. Program pod nazivom *Knjaževac u društvu velikana* biće posvećen najstarijoj publici - deci, mladima i onim nešto starijima. U Zavičajnom muzeju nastupiće đacki hor OS „Vuk Karadžić“, biće organizovana prezentacija *Zavičajnog pojmovnika*, kao i izložba *Sa Kanicom po Srbiji*. Za kraj večeri planiran je maskenbal *Velikani u Knjaževcu*, istorijska žurka uz muzički vremeplov grupe V.I.S u dvorištu muzeja.

◆ **KIKINDA:** U Narodnom muzeju biće prezentovani hrana i žito kroz brojne izložbe poput postavke o Kikindskom mlinu i čuvenom kikindskom brašnu, praćeno pričom i izložbom o Suvači, jedinom sačuvanom mlinu na konjski pogon u Srbiji. Tu su i izložba starih kuvara i kuvarica, izložba o fabrikama u Kikindi koje su nekad, ali i danas proizvodile hranu, izložba predmeta iz etnološke zbirke koji su služili za proizvodnju hrane, izložba o hrani u Banatu i istorijatu odnosno poreku jela koja su karakteristična za Banat. Dodatni sadržaj podrazumeva interaktivne i animacione programe, kao i izlagački prostor malih preduzetnika koji se bave proizvodnjom hrane.

◆ **DONJI MILANOVAC/LEPENSKI VIR:** Manifestacija Noć muzeja prvi put pridružuje se i Centar za posetioce na arheološkom nalazištu *Lepenski vir*. Kako *Danas* saznaje od v.d. direktora *Dobrodošli na Lepenski vir* d.o.o, Vladimira Nojkovića, tokom Noći muzeja posredstvom svetlosno-muzičkog programa oživeće jedna od najznačajnijih i najstarijih kultura praistorije Evrope. Devedesetominutni program sadrži takođe i projekciju dokumentarnog filma o otkriću *Lepenskog vira*, kao i predavanje astronoma iz Astronomskog društva „Ruder Bošković“ iz Beograda. Program pripremljen za Noć muzeja u subotu večer biće izveden u 21, 23 i jedan sat iza ponoći. Sa autobuske stanice u Donjem Milanovcu obezbeđen je organizovan autobuski prevoz, polasci su u 20.15 i 22.15, a u cenu ulaznice od 200 dinara uračunat je i prevoz.

Foto: Vukica Vukas

Foto: Mirjana Ristić Damjanović

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **INDIJA:** U galeriji Kuće Vojnovića biće postavljeni radovi Danijela Babića, serija slika, obrada i citata starih majstora iz istorije umetnosti, potaknuta talasom raznoraznih reminiscencija u oblasti pop kulture i ponovo snimljenih filmova. Neke od slika izabranih za obradu proizvod su ličnih tendencija, a neke su opšte poznate tačke u istoriji umetnosti. Svaku sliku prati digitalno oštampana, umanjena verzija originalne slike. U Kulturnom centru biće izložene kopije ilustracija Roberta Kramba. Uprkos optužbama za rasizam i mizoginiziju, mnoge kolege stripadžije odavno su ga proglasile genijem i jednim od najvećih umetnika 20. veka. U Kulturnom centru Indija biće prikazani filmovi inspirisani radovima Roberta Kramba - *Kramb, Mačak Fric i Američka divota*.

♦ **LOZNICA:** Uz otvorenu stalnu postavku slika Miće Popovića i Vere Božičković Popović u Muzeju Jadar, u Domu kulture u Loznici biće prikazan rad *Uticao. Vuk i njegovi savremenici*, koji bi dodatno rasvetlio i široj publici predstavio lik i delo Vuka Karadžića i njegovu mukotrpnu borbu za srpski jezik i pravopis. S druge strane cilj izložbe je da prikaže najznamenitije ličnosti koje su uticale na Vukov rad kao i odjek koji je u kulturnoj Evropi izazvala pojava naših narodnih pesama i umotvorina uopšte. Interaktivna postavka *Matematika i jezik* je prilagođena znanju učenika osmog razreda osnovne škole, ali je njen sadržaj namenjen svim posetiocima. Posetioci Tršića moći će da vide novu postavku o liderskom zanatu u vajatu *Vuk i nauka* na Saborštu u Tršiću. Postavka predstavlja život i rad liderske porodice Pajić iz Draginca, ali je tu prikazan i liderski zanat u istorijskoj perspektivi, kroz majstorska pisma i fotografije i upotrebne predmete. Izložba kreativne radionice „Slatka slova“ predstavlja upoznavanje dece sa tradicijom pravljenja liderskih srca i značenjem njihovog poklanjanja predstavljajući.

♦ **NOVI BANOVCI:** Tradicionalna godišnja izložba članova Udruženja likovnih umetnika „Leonardo“ koja je posvećena slavi Novih Banovaca biće organizovana u Galeriji Leonardo. Poseban program sastojao se iz muzičkog dela, koncerta klasične muzike na sintisajzeru koji će izvoditi talentovana učenica muzičke škole i violinskog koncerta klasične muzike.

♦ **POŽAREVAC, PETROVAC NA MLAVI, VELIKO GRADIŠTE:** Požarevački muzej, jedan je od najbogatijih muzeja u Srbiji. Stalna muzejska postavka arheoloških zbirki, postavka japanske grafike u Gradskoj galeriji ili prikaz Prvog srpskog ustanka u kući Dobrnjevićevih, samo su neki od sadržaja koji očekuju posetioce tokom Noći muzeja - kaže direktor Narodnog muzeja u Požarevcu, Milorad Đorđević, napominjući da će građani moći da upoznaju i dodatne sadržaje te noći neposredno pred otvaranje.

Najavljeni su i posebni programi u Muzeju kulturne istorije koji neguje građansku tradiciju ove varoši kao i u Kući Petra Dobrnjica gde se nalaze predmeti vezani za učesnike srpskih ustanika poreklom iz ovoga kraja.

Pored tradicionalnih manifestacija u glavnoj zgradi NM, u samom centru grada, koja čuva najvrednije zbirke bogate kulturno-istorijske vertikale Požarevca, posetioci će imati priliku da posete Etno selo sa stalnom postavkom i povremnim izložbama, a u neposrednoj blizini se nalazi i Carski šator Požarevačkog mira koji je nedavno završen postavljanjem izvanredne replike sa figurama koja podseća na ovaj važan istorijski događaj.

U Gradskoj galeriji traje izložba tradicionalne umetnosti Japana a, naravno, nikako ne bi trebalo propustiti posetu Galerije čuvene slikarke iz Požarevca Milene Pavlović Barili.

U Srpskoj kući biće održana izložba karikatura Aleksandra Ace Stevića i književno veće pisaca Braničevskog okruga.

U centru Petrovca na Mlavi tokom Noći muzeja biće održan program *Puтовanje kroz Evropu*, uz predstavljajući kulture, muzike, igre i nacionalne kuhinje evropskih zemalja. U Zavičajnom muzeju posetioci mogu videti eksponate prikupljene prethodnih 17 godina na arheološkom lokalitetu Belovode, uz održavanje kreativne radionice i prezentaciju na video-bimu ispred muzejske zgrade.

Veliko Gradište priprema program *Zlatne ruke*, koji sadrži izložbu maketa brodova Bobana Ljubinkovića, nakit Milice Jestratijević, ručne radove Milice Mišić, izložbu slika i dečju radionicu. Od 20 sati na gradskom trgu nastupiće folklorne grupe i rok-bend *Revoltni peron*.

Potapanje Sent Istvana

Jedna od intrigantnijih izložbi tokom Noći muzeja svakako će biti ona u Gradskom muzeju posvećena jednom od četiri najmodernija bojna broda Austrougarske mornarije - *Sent Istvanu*. Izložbu je postavio Istorijski i pomorski muzej Istre iz Pule. Brod je potopljen na Jadranu 10. juna 1917, a u okviru izložbe postavljeno je 37 restauriranih predmeta, koji su izvađeni iz olupine broda, kao i tridesetak slika, a predstavljen je i film snimljen upravo prilikom potapanja *Sent Istvana*. Na ovom brodu veliki broj mornara bio je upravo iz Vojvodine. Sent Istvan bio je prvi ratni brod koji je torpedovan. Njegove ostatke pronašao je 1970-ih slavni tvorac dokumentarnog serijala *Tajne Jadrana* Mario Salletto.

kumentarni filmove o tom objektu, koji obeležava 110 godina od nastanka, uz kratki koncert jevrejske muzike. Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata u okviru programa prezentacije vrednih dela likovne umetnosti priređuje izložbu fotografija javnih spomenika i bista vajarke Ane Bešlić, rođene u Bajmoku 1912, čime se obeležava i stogodišnjica njenog rođenja.

A u Galeriji Prve kolonije naive u tehnici slame u saradnji sa Hrvatskim kulturno-prosvetnim društvom „Matija Gubec“ iz Tavankuta, prvi put se organizuje manifestacija Noć muzeja u ovom selu. U 19.30 predviđeno je svečano otvaranje prostorija galerije, a zatim i izložbe slika i predmeta od slame, kulturno-muzički program i modna revija odeće inspirisane selom.

Електропривреда Србије позива вас да у Ноћи музеја посетите Музеј науке и технике
Скендербегова 51, Београд
на месту где се налазила прва јавна електрана у Србији

www.eps.rs/publikacije/edicija dokumenti/
Prva u Srbiji-termocentrala na Dorcolu

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА
СРБИЈЕ

NOVI SAD

Šesti put od 18 do 2 sata posle ponoći, ulaznica 400 dinara, besplatno za starije od 70 i mlađe od 7 godina

Šesta novosadska Noć muzeja biće održana na 50 lokacija u gradu i Petrovaradinu.

Program ovogodišnje manifestacije sastoji se od 100 različitih sadržaja, za sve uzraste i interesovanja.

Učestvuju svi novosadski muzeji, kulturni centri, pozorišta, galerije, arhivi... Tu je i nekoliko škola, novi galerijski i izložbeni prostori u Podgrađu Petrovaradinske tvrđave, a prvi put kao učesnik pojavljuje se pokrajinski javni servis - RTV.

Generalni sponzor Noći muzeja u Novom Sadu je OTP banka, organizator je Asocijacija za vizuelnu umetnost i kulturu VISART iz Novog Sada.

Premijerno će biti predstavljena izložba *Umetnost marginalije* u Galeriji Podrum. Reč je o izložbi originalnih crteža poslanika u skupštini Jugoslavije, Srbije i Vojvodine, nastalih na sednicama u periodu od 1975. do 1995. Iz bogate zbirke izdvojeno je tridesetak crteža 25 autora, među kojima su Slobodan Milošević, Milan Kučan, Vasil Tupurkovski, Boško Krunić, Zoran Lilić...

Na izložbi *Uroš i Vuka - romansa ili prijateljsvo* prvi put će javnosti biti predstavljeni originalni pisama barda likovne umetnosti Uroša Predića, upućenih umetnici Vuki Velimirović. Izložbeni prezentaciju ovog materijala uz prilagođeni performans posetioci će moći da vide u zgradi Srpske akademije nauka i umetnosti - ogranak u Novom Sadu.

Izložba *Zbirka slika druga predsednika* u Galeriji Matice srpske predstaviće tridesetak slika koje su nekad bile izložene u domu Josipa Broza u Uzičkoj ulici. Zašto su snimane i zbog čega nisu bile javnosti poznate modne fotografije predsedničkog para Broz otkrićete na izložbi *Zlatni album* u Muzeju Vojvodine.

Noć muzeja u Novom Sadu deo svog programa posvećuje osobama sa posebnim potrebama. Jedan od takvih programa je taktična izložba *Dotakni istoriju* u Zbirci strane umetnosti Muzeja grada.

Ove godine više je muzičkih sadržaja - *La Familia* flamenko grupa nastupa ispred poslovnice OTP banke na Bulevaru Mihajla Pupina 6, *Lazar Novković-Frame Orchestra* u SANU, *JeuNS* u Francuskom institutu. U bašti Spomen-zbirke Pavla Beljanskog zvuci bosanove, sambe, francuskih šansona uz bend *Seila*, a u Velikoj sali Kulturnog centra Novog Sada biće održan pijanistički maraton na kojem će nastupiti najugledniji pijanisti mlade generacije iz Novog Sada i Beograda.

Sadržaji namenjeni deci biće realizovani na desetak lokacija u gradu. Prvi put predstavšće se ljubitelji lego kockica u Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode, deca će moći da učestvuju u likovnoj radionici ilustrujući priče, pesme, zagonetke o mleku u Pozorištu mladih, u holi železničke stanice biće izloženi modeli lokomotive, vagona, koloseka, staničnih objekata, mostova, tunela, u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine studio Mano realizuje radionicu na temu *Upoznaj savremenu umetnost*, a na Novosadskom otvorenom univerzitetu biće izložba maketa aviona, tenkova, vozila i brodova.

ZLATNI ALBUM

Izložba *Zlatni album* (Muzej Vojvodine) prati stil odevanja bračnog para Broz tokom najglamuroznijeg perioda njihovog života. Tiho i Jovanka u Jelisejskoj palati, u poseti kod engleske kraljice Elizabete, na večeri sa liderima

nesvrstanih, Jovanka sa gošćama na modnim revijama, na brodu *Galeb* tokom egzotičnih putovanja, na najvećim svetskim lovištima - od Sahare preko latinoameričkih ravnic do ledenog Sibira, sa Sofijom Loren u vinskome podrumu na Vangi... neke su od prilika zabeleženih na fotografijama. Pored fotografija biće izložena originalna odeća i nakit Josipa Broza i rekonstrukcije haljina Jovanke Broz.

GRAFIČKI LISTOVI 18. I 19. VEKA

Postavka *Grafički listovi 18. i 19. veka* (Muzej Vojvodine) predstavlja 33 rada od više od dve stotine grafičkih listova iz zbirke Muzeja u Prilepu. Ovi grafički listovi otkriveni su u Crkvi Sv. Dimitrija i Sv. Blagovesti u Prilepu i predstavljaju crkvenu umetnost na tlu Balkana. Najpoznatiji autori među njima su Zaharije Orfelin i Džulijano Zulijani.

ONCE UPON A BYTE

Izložba *Once upon a byte* (Muzej Vojvodine) pruža priliku posetiocima da se podsete prvih kućnih računara koji su bili popularni u bivšoj SFRJ 80-ih godina i koji su „krivi“ za mnoge neprospavane noći, propuštene žurke i izgovore za slabe ocene, ali i za prve programe koji su se polako pojavljivali u domaćim časopisima, za naše prve računarske časopise i uopšte za početak širenja računarske kulture na ovim prostorima. Posetioci će imati retku priliku da učestvuju u igricama kreiranim za prve kućne računare (na svaki paran sat) i da pogledaju prikaze starih računara (na svaki neparan sat).

MORE, KAMEN, GRAD

Postavka *More, kamen, grad* (Muzej Vojvodine) Muzeja grada Rijeke sažet je izbor od trideset slika nastalih u rasponu od stotinu godina (1890-1990). Izložba je likovno i zavičajno intonirana, no sa internacionalističkim prizvukom, koji podseća na Rijeku - Fiume u vreme kada je ovaj lučki, trgovački industrijski grad bio na vrhuncu svoga razvoja.

PRATEĆI PROGRAMI U MUZEJU VOJVODINE

Prezentacija društvene igre *Kubura* iz vremena bune na dahije koja na satiričan i zabavan način ilustruje ovaj deo istorije. Svi zainteresovani posetioci imaće priliku da se oporabu u ulogama vođa, vojvode, poturice ili kabadahije!

Prezentacija društvenih igara sa minijaturama na tabli koje ilustruju različite istorijske periode od kolonizacije do moderne industrijske revolucije.

Izložba minijatura sa srednjovekovnom i fantazijskom tematikom na kojoj će se prikazati neki od najboljih radova u farbanju i modelovanju figura, od pakovanja do gotovog modela - korak po korak.

Svoj rad promovisaće i radionica za izradu i

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **NOVI BEČEJ:** Proslava 130 godina od osnivanja vatrogasnog društva u Novom Bečeju biće obeležena izložbom stare vatrogasne uniforme, kao i izložbom starih fotografija iz perioda nastanka vatrogasnog društva u Muzeju „Glavaševa kuća“.

♦ **OBRENOVAC:** Muzeološka postavka *Tako smo se igrali...* posvećena je fenomenu dečje igre tokom prošlog veka. Reč je o igračkama i foto-dokumentarnom materijalu kojim je predstavljena igra, kao sastavni deo detinjstva. Akcenat je stavljen na eksponate pronađene na teritoriji Obrenovca i okoline. Deo postavke su i skulpture Marka Crnobrnje iz serije *Edukativna skulptura*. Stariji posetioci izložbe moći će da se kroz izložbu i prateće sadržaje (film, scensko-muzički program) podsete na svet svog detinjstva, a mlađi da vide kako je to nekada izgledalo.

♦ **ODŽACI:** *Selo mog svekra* u Galeriji MAS izložba je radova Diane Vuković, američke doseljenice koja živi i radi na Balkanu od 2007. Njeni radovi bave se temama kulture i tradicije koja umire zbog modernizacije. Diane koristi blato i pronađene materijale u svojim skulpturama i instalacijama, često postavljajući ih na javnim mestima, poput parkova, kako bi se predstavilo široj javnosti.

♦ **PANČEVO:** Dom omladine Pančevo i Radio Pančevo priključuju se Noći muzeja sa programom pod nazivom *Noć vinila*, na kome će učestvovati DJ-evi koji će emitovati najveće pop-rok hitove iz fonoteke Radio Pančeva. U galeriji Kluba ljubitelja železnice biće organizovane dve izložbe - izložba minijaturnih železnica i železničkih muzejskih eksponata, izložba starih železničkih fotografija, kao i čajanka i predavanje o čajevima koji su se služili u čuvenom vozu *Orijent ekspres*. U gimnaziji „Uroš Predić“ učenici i profesori pripremiće kolažni program, dok će u Gradskoj biblioteci biti izložena postavka printova *Svetionici civilizacije* i izložba *All inclusive*, te promovisana knjiga *Radost čitanja*. Istorijski arhiv organizuje izložbu *Svet knjige* pod motom „čitaite da biste živeli“. Deo programa su i izložba radova umetnice Vere Stevanović *Limited - Unlimited* u kafeu „Galleria“, izložba *Suočavanje sa klimom / Facing The Climate* i izložba nagrađenih radova na konkursu *Deca znaju sve* u Galeriji savremene umetnosti, izložba ilustracija *Pipi Duga Čarapa* u foajeu Kulturnog cen-

tra Pančeva, izložba slika Milene Tomić *Partiture* u Galeriji „Dvorište“, štamparska radionica *Tajne zanata - deca znaju sve* u Galeriji „Elektrika“, kao i izložba radova učenika i profesora *Matematika u slici i reči* u foajeu Gradske uprave Grada Pančeva.

U sali Kulturnog centra biće organizovan *Majski gala koncert* sa više od 120 učesnika. Narodni muzej prirediće bogat program koji uključuje izložbe - *Štampanja Magistrat - izdavaštvo Pančeva u XIX veku*, *Gradski prator u Magistratu*, *A gde su živeći?*, gde je predstavljeno 15 znamenitih ličnosti koje su rođene ili živele u Pančevu, a svojim životom i radom ostavile trag koji prelazi zavičajni okvir i značaj, izložba o etarskim uljima *Noć mirisa*, kao i postavka akademskog slikara Zarka Drinčića *Crtež radi crteža*. U Muzeju u Pančevu posetioci će imati priliku da pogledaju fototipско izdanje *Miroslavljevog jevanđelja*, kao i film *U početku beše reč*. KUD „Stanko Paunović“ NIS-RNP predstaviće na platou ispred Muzeja gradske igre iz Vojvodine, Centralne Srbije i Južne Srbije. Likovna izložba „Grupe 5“ održaće se u prostorijama budućeg legata Milorada Bate Mihajlovića, dok će izložbom publikacija o Pančevu, *Portret grada* u Galeriji suvenirnica Turističke organizacije Pančeva, biti prikazani savremeni vizuelni i imidž grada.

♦ **PARAČIN:** Kulturni centar organizovaće u Paviljonu koncert kvarteta klasične muzike sa početkom u 21 sat. U isto vreme počinje sa radom otvoreni atelje u galeriji Kulturnog centra na kome će posetioci moći da se bave slikarstvom, vajarstvom, keramikom, grafikom i kaligrafijom. Takođe, na letnjoj sceni biće izvede-na monodrama ili duo drama ansambla pozorišta Paračin.

♦ **SMEDEREVSKA PALANKA:** Na dve lokacije biće omogućeno publici da uspostavi odnos koji se kreće od kraja XIX veka do savremenog stvaralaštva, između postavke i izložbe, trajnog i privremenog. Osnova za ove odnose jesu postavka *Jugoslovensko slikarstvo XX veka* i izložba Bojana Živica *Grafike* u Narodnom muzeju u Smederevskoj Palanci i njegovoj Galeriji moderne umetnosti. Umetnost na taj način povezuje i čini granicu gradskog prostora.

♦ **SMEDEREVO:** U Galeriji savremene umetnosti biće predstavljeno stvaralaštvo Vladana Radovanovića, čiji opus je obuhvatio više umetničkih disciplina - književnu, plastičku i muzičku. *Vokovizuel* zauzima centralno mesto u Radovanovićevoj sintetijskoj umetnosti, koja obuhvata prožimanje stilova, medija i značenja. U Muzeju u Smederevu postavka *Jedan dan u životu praistorijskog čoveka* pokazaće čudesni svet Lepenskog vira. Na ovoj izložbi otkriva se kako su drevni ljudi oko Đerdapa živeli, od čega su umirali, čime su se hranili i koje su životinje lovili i pripitomljavali.

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **SOKOBANJA:** U galeriji legata Miluna Mitrovića biće otvorena izložba *Foto kolonija - Sokobanja 2011*, koja sadrži umetničke fotografije nastale na prošlogodišnjoj foto-video koloniji održanoj u Sokobanji. U Galeriji muzeja svi posetioći će moći da pogledaju stalnu postavku *Izložba rukotvorina, narodnih nošnji i upotrebnih predmeta iz sokobanjskog kraja*, dok će u Maloj galeriji biti postavljen izbor umetničkih dela nastalih tokom rada *Umetničke kolonije Sokograd* od 1996. do 2011.

♦ **ŠABAC:** U Apoteci „Šabac“ biće prikazana prostorije zgrade u kojoj je smeštena apoteka, a čiji je prvobitan izgled sačuvan do danas, fotografija kolektiva, kao i oprema koja se koristila za izradu lekova i kozmetičkih proizvoda.

Obeležavanje 150 godina od rođenja Janka Veselinovića odlična je prilika da se posetioći Biblioteke Šabačke upoznaju sa likom i delom ovog velikana pisane reči, posebno sa njegovim boravkom u Šapcu. Priča o njegovom radu u školi, boemskom životu, objavljivanju pripovedaka u štampariji Andrije Slavuja, osnivača prve šabačke štamparije, kao i nastanku predstave *Đido* doprinosi je upotpunjavanju slike o kulturnom identitetu grada. Umetnički rukovodioci sekcija KUD-a Abrašević, sa svojim članovima, organizovaće kurseve plesova i narodnih igara za posetioce, dok će u okviru pratećeg programa biti organizovana i četiri mini koncerta Horskse sekcije i TO „Biserica“, a u dvorištu KUD biće otvorena izložba narodne nošnje.

U galeriji Kulturnog centra je izložba Dragana Martinović Martina, slikara iz Sremske Mitrovice, koji se posle dugog niza godina predstavlja šabačkoj publici, postavka *Šabac - mali Pariz* autora Branislava Stankovića, koncert *Veće francuskih šansona* gitarskog dua - Jovan Đorđević i Srđan Marković iz Loznice, kao i modna revija *Paris, Paris!* Marije Ivanković. Izložba u dvorišnom prostoru Arhiva *Vuku, srpski narod*, priča je o onim ljudima koji su uložili svoj trud, znanje i entuzijazam kako bi podigli Vukovu spomen-kuću, oformili Vukov sabor, podigli spomenik Vuku u Beogradu i Vukov dom kulture u Loznici. Izložba Vukašina Gikića u Narodnom muzeju predstavlja postavku pet umetnikovih eksponata-skulptura-stolica koje će biti interaktivne i dostupne posetioćima. Nasuprot ovoj izložbi koja će biti postavljena u novoadaptiranom prizemnom delu muzeja, u galeriji za povremene izložbe biće postavljena izložba *Pazi gde sediš* koja će predstaviti stolice kroz vreme.

Učeniici Šabačke gimnazija predstaviće svoje i likovne radove bivših učenika. Biće organizovan koncert učenika, a manifestaciji će moći da prisustvuju svi zainteresovani građani uz obavezno nošenje kostima ili kupovinom maske koju su izradili učenici. Na izložbi *Konkavno - konkavno* u Školi za umetničke zanate biće prikazana rasvetna tela, vrlo svedenih oblika i kolorita, izrađenih od keramike, niklovanog bakra, kamena i drveta.

U Udruženju likovnih stvaralaca Šabac biće izložen rad Ere Milivojevića, analiza međa koje je Gari Kasparov odigrao sa IBM-ovim kompjuterom *Deep Blue* - kojije on izgubio. Za Milivojevića ovo je događaj od istog značaja kao Čovekovo spuštanje na mesec. U svojim analizama ovih partija Milivojević linearno povlači poteze na površinama koje odgovaraju šahovskom polju stvarajući tako grafičnu čitavu partije kao linijski presek svih odigranih poteza. Ovako dobijene apstraktne strukture Milivojević naziva *Supermatiza*.

♦ **SREMSKA MITROVICA:** Izložba slika starih Mitrovčana *Mitrovica i Mitrovčani kroz vekove* u Buk Baru pokazaće kroz stare fotografije sa početka dvadesetog veka, kakva je bila moda tada, gde su Mitrovčani radili, živeli, kako su se bavljali.

♦ **SRPSKA CRNJA:** U galerijskom prostoru Kulturno-turističkog centra „Đura Jakšić“ biće predstavljena izložbena postavka slika iz kolonije, sa posebnom tematikom, dok će se u prostoru ispred natkrivenom trenom odvijati umetničke radionice crtanja, slikanja, lepog pisanja, vajanja, glasno-govorenja, sa mogućnošću uključivanja posetilaca. U srednje dve sobe izloženi su eksponati koji „pričaju“ o vremenu u kom je mali Đura živeo, a ceo događaj biće praćen koncertiranjem učenika Muzičke škole u Kikindi. Istovremeno *Đura crta, gleđa, peva i govori* biće predstava u kojoj će tokom večeri Đuru glumiti nekoliko učenika, različitog uzrasta.

♦ **SVILAJNAC:** Izložba *Tamo daleko* u zgradi Gimnazije biće prilika da se posredstvom sačuvanih fotografija, dokumenata, ličnih zabeleški i predmeta publika podseti Resavaca koji su se, prošavši golgotu, vratili svojim domovima. Nosilac izložbe je Udruženje potomaka i poštovalaca oslobođilačkih ratova 1912-1918 „Stevan Sindelić“ iz Svilajna. U Centru za kulturu biće postavljena izložba *Sport u Svilajncu*, kojom su po prvi put obuhvaćeni svi sportovi i sportisti sa prostora Donje Resave. U Salonu Miladinović biće organizovana izložba *Zlatno doba stripa u Srbiji*. Izložba sačuvanih fotografija Svilajnca *Svilajnac bez reči* u Zadužbini Tode Popović obuhvata period od nastanka fotografije do današnjih dana. Zavičajno odeljenje Resavske biblioteke, sa namerom da neguje uspomene na zaslužne ličnosti potekle sa prostora Resave, posvetilo je izložbu naučniku i književniku Andri Gavriloviću rođenom u Svilajncu krajem 19. veka.

♦ **TEMERIN:** Izložba tapiserija malog formata iz zbirke Ateljea 61 biće održana u galeriji koja se nalazi u sklopu kulturnog centra.

♦ **TITEL:** U srednjoj tehničkoj školi „Mileva Marić“ biće izloženo više od trideset slika razglednica i fotografija Titela iz 19. i iz prve polovine 20. veka. Biće organizovane i izložba računara i prateće opreme iz osamdesetih godina prošlog veka, izložba slika i rukotvorina Milana Vučkovića, sokolara iz Titela, kao i izložba neka-danšnjih predmeta u domaćinstvu i alata u zanatstvu u Vojvodini. Kao prateći sadržaj programa u tri termina 19, 21 i 23 sata, kroz učešće glumaca biće organizovana i neobična plovidba Tisom *Čajanka kod Mileve*.

Sa mirisom Jadrana

Muzej Vojvodine priredio je raznovrstan i bogat program - izložbe i prateći programi oživeće nostalgijna vremena prošlog veka, predstaviti dragocenu duhovnu baštinu manastirskih riznica, dočarati umetničku viziju Mediterana i Jadrana, osvetliti savremena dostignuća informatičke tehnologije. U prostorijama muzeja, posetioce će dočekati veliki broj kostimiranih volontera. Publika će moći da proba koliko je udobno bilo damama sa krunolom i steznicima, koliko je težak bio srednjovekovni oklop i kako je bilo obući rimsku togu. I sve to uz promociju čokolade *Eugen Savojski* i pivnice *Karlsberg*.

restauraciju stilskog duboreza. Posetioći će imati priliku da sami sa dletima isprobaju izradu jednostavnih reljefnih motiva u lipi što je sastavni deo kursa stilskog duboreza koji se održava u ovom muzeju. Takođe će biti prikazani i stari alati za obradu drveta.

Biće predstavljeni radovi polaznika Škole akvarela MV, kao i polaznika Škole kaligrafije MV.

TAKTILNA IZLOŽBA „DOTAKNI ISTORIJU“

U Noći muzeja publika će moći da vidi vrednu izložbu nastalu saradnjom Muzeja grada Novog Sada i Muzeja u Smederevu. Taktilna izložba *Dotakni istoriju* autorki Tatjana G. Gačpar, direktorke Muzeja u Smederevu i Danice Ivančević, više kustoskinje pedagoškinje MGSN otvorena je veče pred Noć muzeja.

„Želja nam je da slepim i slabovidim osobama omogućimo da na trenutak „dotaknu istoriju“, ali i da svim našim posetioćima pružimo mogućnost da prihvate i bolje razumeju članove

ove zajednice koji prevashodno na taj način - dodirnom - spoznaju svet oko sebe“, ističu u Muzeju grada.

Dečja likovna radionica od 18 do 20 sati. Studio Mano od 2008. je saradnik MSUV u okviru *Edukacija program za najmlađe*, namenjenog deci uzrasta od četiri do 14 godina godina.

Publika će imati priliku da se direktno upoznata sa akterima novosadske likovne scene različitih generacija čija su dela izložena na aktuelnoj izložbi, od 20 do 22 sata.

Multimedijalni umetnika Andrej Tišma izvešće višesatni program, od 21 do 24 sata, u kome se kombinuju zvučni radovi i projekcije videa posebno urađene za ovu priliku. Radi se o DJ i VJ miksevima koji tematski prate aktuelnu situaciju u svetu - ekološka i ekonomska kriza, klimatske promene, prirodne i tehnološke katastrofe.

DRESS (KOD)

Galerija Fondacije „Brtko/Kresova“ otvorena je nedavno u Beogradskoj 23 u podgrađu Petrovaradinske tvrđave, izložbom *Iluminasion*. Za Noć muzeja, publika će imati priliku da vidi jednu izuzetnu izložbu *Dress (Kod)* u odnosu mode i umetnosti i da budu deo izložbe/performansa. Reč je o multimedijalnoj izložbi/performansu koja se bavi odnosom mode i likovne umetnosti kroz radove dve umetnice različitih generacija - Mire Brtko i Aleksandre Lalić. Izložba pruža uvid u neke od načina ženskog odevanja na primeru uloge haljine, u odnosu na istorijske i socijalne promene društvenog konteksta. U izložbi/performansu učestvuje i Studio kreativnog plesa Sokolskog društva „Vojvodina“ iz Novog Sada. Autorka projekta je Sanja Kojić Mladenov, a organizator izložbe je Galerija Bel Art iz Novog Sada.

OTVORENI ATELJEI NA PETROVARADINSKOJ TVRĐAVI

U godini kada obeležava 60 godina postojanja ateljea na Petrovaradinskoj tvrđavi, Udruženje umetnika *Likovni krug* aktivno učestvuje u Noći muzeja. Draz „zavirivanja“ publike u kreativne radionice koje već šestu deceniju postoje na tvrđavi, pokazala se i prethodnih godina, kako za vreme ove manifestacije, tako i tokom manifestacija *Otvoreni ateljei* koje ovo Udruženje redovno organizuje. Noć muzeja dešava se neposredno pre organizovanja velike tri izložbe kojima će *Likovni krug* obeležiti svoj značajan jubilej.

Petrovaradinska tvrđava je 1951. u ondašnjoj Jugoslaviji proglašena spomenikom od izuzetnog istorijskog značaja. U maju 1952. grupa likovnih umetnika - Jovan Soldatović, Boško Petrović, Stevan Maksimović, Dušan Milovanović, Aleksan-

dar Lakić, Nikola i Radmila Graovac i još nekih, posle uspešnog školovanja na Akademiji umetnosti u Beogradu, vraća se u Novi Sad da bi ugnezdila svoje ateljee u tada od vojske napuštene i zarušene prostore tvrđave, do tada bastiona ratovanja, i preobrazi ga u centar kulture. Tokom proteklih šezdeset godina, na Petrovaradinskoj tvrđavi je iznikla svojevrsna fabrika kulture, pretežno likovnih umetnosti u čijem pogonu ima više od 80 ateljea, koji čine po neprekidnom kontinuitetu najveću koloniju stvaralaca u Evropi, i time obogaćuje Srbiju stvarajući joj prestiž u svetskim kulturnim centrima. - Velika je vrednost da je u proteklih 60 godina postojanja i rada *Likovnog kruga* u skoro sto ateljea stvaralo više od 400 umetnika. Tokom tog perioda nastalo je više od 80.000 vrednih dela, koja nas predstavljaju na svim kontinentima sveta - ističe Borivoj Popržan, predsednik *Likovnog kruga*.

Turistička organizacija Grada Novog Sada u prva tri meseca može da se pohvali povećanjem broja dolazaka i noćenja kako domaćih, tako i stranih turista. Zvanični statistički podaci ukazuju na povećanje broja noćenja domaćih i stranih turista u prva tri meseca ove godine, za 5 procenata. Značajan doprinos povećanju broja noćenja turista pripisujemo organizovanju sve većeg broja manifestacija različitog tipa (sportskih, muzičkih, dečjih, omladinskih, kulturnih, gastronomskih i dr.). Ove godine, Novi Sad je domaćin preko 200 manifestacija, što u proseku iznosi da svaki dan ili svaki drugi dan počinje nova manifestacija. Koristi od ovoga imaju svi predstavnici turističke privrede. Kod nas u info centru beleži se i povećanje broja dolazaka u Info centre, povećanje prodaje suvenira i generalno interesovanje za dešavanja u gradu Novom Sadu. Iz tog razloga nemojte se iznenaditi vrelni atmosferi u centru grada, jer se ovde svakodnevno, naročito od početka sezone slije veliki broj turista sa „Belih lada“ i od omladinskih ekskurzija. Turistička organizacija Grada Novog Sada je u zimskom periodu veoma aktivno u toku sajamske sezone, promovisala Novi Sad kao destinaciju manifestacija pod sloganom „VRELO LETO U NOVOM SADU“. Poznato je da se od kraja aprila do kraja septembra u Novom Sadu održi niz manifestacija koje okupljaju više desetina hiljada posetilaca. Tu spadaju pored ostalih NOMUS, Poljoprivredni sajam, Noć muzeja, Sterijino pozorje, Zmajev dečje igre, Cinema City, Internacionalni festival alternativnog i novog teatra (INFANT), Festival vina INTERFEST, EXIT, Jet ski, Dani Brazila, Internacionalni festival uličnih svirača (IFUS), Festival meda i sve se završava sajmovima LORIST. Ove godine TONS priprema sa EXIT TIMOM i prvi sajam omladinskog turizma YOUTH FAIR koji će trajati tri dana pred početak EXIT festivala.

Noć muzeja je sledeća u nizu manifestacija koju očekujemo. Počeće 19.05. u 18.00 časova, a završiće se 20.05. u 02.00 časa iza ponoći. S obzirom da ova manifestacija iz godine u godinu ima sve veći broj posetilaca i da za jednu noć ovu manifestaciju poseti do 15 hiljada posetilaca, što je oko 105.000 ulazaka u muzeje i ove godine očekujemo još veće interesovanje i da ovaj broj ulazaka bude uvećana bar za 10 procenata. Obaveštavamo Vas da će Turistička organizacija Grada Novog Sada i ove godine otvoriti svoja vrata tokom trajanja manifestacije „NOĆ MUZEJA 2012“.

U Info centru u ulici Modene 1 mogu se svakog dana od 08.00 do 20.00 časova kupiti ulaznice i dobiti sve potrebne informacije o manifestaciji Noć muzeja u Novom Sadu. Pozivamo sugrađane da obezbede ulaznice u predprodaji po ceni od 350,00 dinara, jer će na dan održavanja od 18.00 časova cena ulaznice iznositi 400,00 dinara. Na dan održavanja manifestacije (19. 05), Info centar u ulici Modene 1, biće otvoren od 10.00 (19.05) do 02.00 časa (20.05) i u njemu će biti postavljena izložba „Pozorišni kostimi Anamarije Mihajlović“ u produkciji Pozorišnog muzeja Vojvodine i Zavoda za kulturu Vojvodine. Autorka izložbe je Ljiljana Dinčić. Očekujemo Vas!

TONS INFO CENTRI:
MODENE 1,
radno vreme od 07:30 do 20:00h
Vikendom: od 10:00 do 18:00h
BULEVAR MIHAJLA PUPINA 9,
radno vreme od 07:30 do 16:00h
Ovo radno vreme ne važi u noć muzeja, kada će info centar raditi od 10:00 do 02:00h iza ponoći.
Više informacija na našem sajtu: www.turizamns.rs
DOBRO NAM DOŠLI !!!

Besplatno na svim lokacijama od 18 do 2 sata posle ponoći

♦ **TRSTENIK:** Narodni univerzitet u Trsteniku organizuje Noć muzeja na nekoliko lokacija. Izložba iz paleontološke zbirke kruševačkog muzeja, sa nalazima iz okoline Trstenika biće postavljena u zgradi Muzejske zbirke, dok će u dvorištu te ustanove biti priredeno književno veče Gordane Vlahović. U Likovnom salonu NU biće izložena postavka *Dodirimo prirodu* Prirodnjačkog muzeja u Beogradu. Projekcija filma *Oktobar u Kragujevcu* zakazana je za 20.30 sati u bioskopskoj sali, dok će od 18.30 na Omladinskom trgu ispred Likovnog salona biti organizovan muzički program.

♦ **VRBAS:** Izložba fotografija i starih peći iz Vrbasa sa osvrtnom na istorijat korišćenja vatre od praistorije do sredine dvadesetog veka biće organizovana u Domu kulture Bačko Dobro Polje, dok će prikaz srednjovekovnog trgovišta sa originalnim eksponatima i nošnjama biti postavljen na Trgu Nikole Pašića. Posetioći zgrade Muzejske zbirke moći će da pogledaju kako se priprema lekova činila u periodu kada je radila apoteka „Kod Krune“, izložbu *Gospodari gline i žita*, koja predstavlja život u praistoriji, kao i postavku arhivskih dokumenta Udruženje zanatlija Vrbas. Na Platou ispred muzeja učesnici i posetioći moći da vide kako nastaju originalna dela vrbaskih umetnika, kao i da se upoznaju sa stariim zanatom - grmčarenjem. U Gimnaziji će biti organizovana izložba *Muzej kao inspiracija*, radovi sa tradicionalnog fotokonkurs sa ovogodišnjom temom *Stari zanati* i demonstracija konzervacije muzejskih eksponata. U reformatorskoj crkvi uz izložbu *Istorijske minijature* biće organizovan i kulturno-umetnički program. Predškolska ustanova „Boško Buha“ otvara izložbu starih igračka, u Narodnoj biblioteci Sivac biće postavljene stare fotografije, dok će u OŠ „P. P. Njegoš“ moći da se vidi izložba *Prva osmoletka u Vrbasu*.

♦ **VALJEVO:** Centar za kulturu priprema za Noć muzeja izložbu fotografija autorki Ane Milinković, Emilije Stanišić i Milice Tanasković *Life and architectures*, dok će od 22 sata početi rok koncert. Mala retrospektiva Petra Omčikusa organizovana je u galeriji La petit consulat. Izložba slika i crteža iz kolekcije Internacionalnog umetničkog studija „Radovan Trnavac Mića“ i koncert učenika Muzičke škole u Studiju, pomoći će boljem prijemu radova Vladimira Dunjića, Milana Tucovića, Vladimira Veličkovića, Slavka Krunića, Svete Samurovića, Voje Stanića i Miloša Šobajića. Stalna postavka slika Ljube Popovića biće prikazana u Modernoj galeriji.

Narodni muzej pripremio je program koji će činiti pozorišna predstava *Muško-ženski razgovori* Društva osoba sa invaliditetom, *Tamo gde cveta limun žut* - prezentacija ostrva Krf i kviz za učenike valjevskih škola, izložba *Šetnja kroz istoriju valjevskih kafana*, izložba fotografija *Nemir* Bojane Obradović u parku ispred Muslimovog konaka, otvorena postavka u Muslimovom konaku, Ku li Nenadović i Živom muzeju, kao i prezentacija viteških borbi na gradskim ulicama.

Tehnička škola organizuje izložbu iznenađenja i kao noćno kupanje, dok će u Valjevskoj gimnaziji biti postavljena izložba *Desanka u Gimnaziji*, kao i celovečernja projekcija filma *Pesnik u zavičaju*.

♦ **VRŠAC:** Stalna postavka Apoteke na stepenicama koja sadrži *Sećanje na Paju Jovanovića*, Medalje iz zbirke muzeja, *Istorija zdravstvene kulture i Od praistorije do srednjeg veka* biće otvorena za sve posetioce tokom Noći muzeja uz stručno tumačenje.

Izložba *Akvizicija muzeja 2000-2012* prezentovaće muzejske eksponate koji su pristigli u Muzej istraživačkim radom na terenu, arheološkim iskopavanjima, poklonom i otkupom od privatnih lica. Tu je i radionica *Napravi medaljansku medalju*, na kojoj će se deca upoznati sa razvojem medalja i medaljerske umetnosti, vrstama medalja, njihovim značajem za pojedinca i kulturu zemlje, dok će kasnije praviti medalju od gline po sopstvenoj zamisli.

Učeniici šestog i sedmog razreda osnovnih škola u Vršcu učestvovali su u radionici *55 Dani berbe grožđa u Vršcu*. U atrijumu Muzeja učenici MS „Josif Marinković“ održaće koncert klasične muzike i starogradskih pesama.

♦ **KOCELJEVA:** Koncert lokalnog KUD „Tamnava“ sa kolima i igrama iz Zapadne Srbije biće održan u 18 sati na platou ispred Zavičajnog muzeja u Koceljevi, nakon čega će uslediti svečana akademija povodom jubileja *Pola veka Zavičajnog muzeja u Koceljevi* u Biblioteci „Janko Veselinović“. Vođenje kroz stalnu muzejsku postavku sa eksponatima iz Tamnavskog kraja i tematsku izložbu *Izbledeli likovi tamnavski* autora Zorana A. Živanovića biće organizovan u Zavičajnom muzeju. Stalna postavka kopija starih fotografija sa panoramskim prizorima varošice Koceljeva biće svečano otvorena u kafici *Miami*, dok će u Bioskopu Doma kulture biti održano Veče arheološkog filma.

♦ **KOŠTUNIĆI:** U etno muzeju u Koštunićima čuvaju se razni predmeti, svedoci materijalne kulture jednog naroda u nekim davno prošlim vremenima, koje će u Noći muzeja svi posetioći moći da vide u okviru izložbe *Jesli pismen? /oće reći - šta umes da radiš?*. Njima će biti na raspolaganju opremljena tkačnica u kojoj i danas vredne tkalje iz ovih sela tku najlepše tkanine, od kojih se šiju moderni odevni predmeti. Na ulasku u etno muzej posetioce čeka iznenađenje - pitalice. Nagradno pitanje glasi: Ako se iz slane vode dobija so, šta se dobija uz slatku vodu? Organizator je obezbedio nagradu za tačan odgovor.

♦ **KOVAČICA:** U Galeriji naivne umetnosti u Kovačići posetioći će moći da pogledaju postavku najnovijih dela 21 slikara, savremenog člana Galerije. Oni će takođe biti u mogućnosti da popričaju sa slikarima, autorima izloženih dela, koji će tokom noći slikati u prostorijama Galerije.

♦ **PRIBOJ:** U Galeriji Spirala u Priboju posetioce očekuje međunarodna izložba Majske luminescencije na kojoj će biti predstavljene slike, crteži, grafike, kao i fotografije 30 umetnika iz 10 zemalja. Istovremeno biće organizovan 8. međunarodni sajam knjiga na kojem će biti promovisana izdanja izdavačke kuće Bernar i Galerije Spirala.

Moderna galerija

„Kutija i kutijica“ u beogradskom Muzeju primenjene umetnosti

K

utije, mada najmanji tip nameštaja, nedvosmisleno svedoče o kulturi življenja u prošlim epohama. Sadržina kutije je pokazatelj socijalnog

porekla, izvor bogatstva u najširem smislu, znanja, najdubljih osećanja radosti i tuge, ljubavi i nežnosti, ponosa i taštine. Kutije su u svom razvoju prošle dugačak put od najobičnijeg spremišta, do remek-dela primenjene umetnosti, gde oblik kao i način izrade i dekoracije prevazilaze osnovnu funkciju - sačuvati, razvrstati, istaći vrednost, sakriti. Mala ili velika, ukrašena ili ne, obojena ili bez boje; za nakit, lekove ili šivaći pribor, svaka kutija ili kutijica pojedinačno mnogo toga može da iskaže. O tome, upravo govori inspirativna izložba u Muzeju primenjene umetnosti (Galerija Inkostri) gde će premijerno biti predstavljeno 86 kutija nastalih u vremenskom periodu od 16. do 20. veka. Teritorijalno poreklo im je različito i seže od zapadne Evrope do dalekog Istoka - Kine i Japana. Najveći broj potiče iz srednje Evrope i sa Balkanskog poluostrva, ali i iz Engleske, Francuske, Nemačke, Italije, Austrougarske, Rusije, Egipta i SAD. Kineske kutije 19. i 20. veka od slonovače, posebno se ističu vrhunskom izradom. Osnovu

kolekcije čine kutije iz Zbirke Ljube Ivanovića koja se vremenom upotpunjavala primercima koji su na najbolji način, ilustrovali sklad forme, dekorativnog programa i funkcije. Sakupljane su kutije različitih oblika i veličina, od minijaturnih, za lekove i burmut do velikih, putnih. Izvedene su od postojećih (metal, kamen), čvrstih (drvo,

bambus, kost, sedef, ćilibar, celuloid) i osetljivih (papir, slama i tekstil) materijala. Za ukrašavanje površina, korišćene su raznovrsne dekorativne tehnike - duborez, furniranje, markerija, intarzija, presovanje, livenje, cizeliranje, slikanje, bojenje, vez. Izveli su ih, uglavnom ručno, nepoznati majstori i radionice.

U škripcu

Naziv 44. majске izložbe *U škripcu* u Muzeju primenjene umetnosti opisuje trenutnu društvenu situaciju i njen uticaj na poziciju umetnika u Srbiji. Takve nepovoljnosti nužno se odražavaju na stvaralaštvo, posebno kad se radi o primenjenim umetnostima. Zbog toga je ova izložba osmišljena kao umetničko-stvaralački događaj, gotovo kao hepening, u kome će umetnici prikazati svoje najkreativnije ideje. Lični iskaz i stvaranje dela biće prikazani upravo kao proizvod inspiracije spoljašnjim ambijentom. Posetioци će takođe imati priliku da učestvuju i uposle svoje ruke na zanimljivoj radionici keramike, gde će ih umetnici ohrabriti da se i sami oprobaju u pravljenju dekorativnih predmeta.

Kolekcija kutija MPU nikada nije izlagana u celini. Putna kutija za stakleni pribor kralja Milana Obrenovića i kutija za sitan pribor-Sitnarka, nalaze se na postavci izložbe stilskog nameštaja *Trag u drvetu*. Kutije za cigarete bile su predstavljene na izložbi *Ars Fumandi*, 2007. Dragulj zbirke, minijatura kutija za medaljon-sat, prikazana je na izložbi *Novo u kolekcijama*, *Akvizicije 2001-2010*, 2010 godine. Veći deo zbirke prvi put se predstavlja javnosti.

PRIPREMILI SMO VAM POKLON!

Huawei U8500

PRVA
Droid

501 MIN
1001 SMS
1 GB

PRVA
Droid
mini

101 MIN
501 SMS
501 MB

1 DIN

postpaid

Super ponuda

Uživajte 6 meseci u pretplati od 1 din za PRVA Droid tarifu ili 3 meseca za PRVA Droid mini tarifu.

Uz telefon Huawei U8500 za 1 din razgovarajte sa korisnicima PRVA Droid tarife za 0 din/min.*

Gledajte sadržaje TV PRVA pre svih ostalih na svom mobilnom telefonu!

*Uspostava veze je 1 dinar. Ugovorna obaveza je 24 meseca. Ponuda važi dok ima telefona.

imate prijatelje!

www.mts.telekom.rs

Korisnički servis 064/789

https://webshop.telekom.rs/

mt:s

1 PRVA